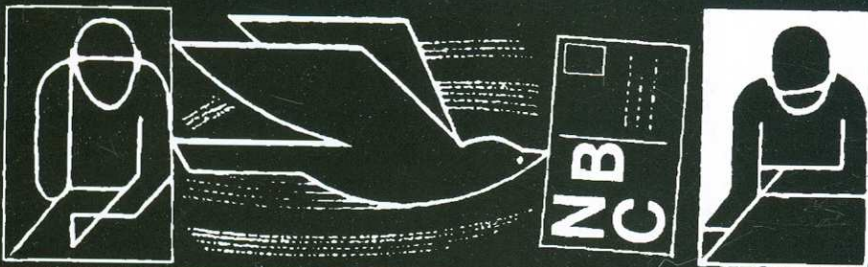

SCHAAKSCHAKERINGEN

Nederlands succes in WK15

Nol van 't Riet toont de schaal die bij de 1^e plaats hoort en welke hij voor Gert Timmerman in ontvangst nam op het ICCF congres in Seixal, Portugal. Ook de 2^e plaats voor Joop van Oosterom mocht er wezen!

© *Olavi Halme (Finland)*

V e r e n i g i n g s o r g a a n

**DECEMBER
2002**

nr. 360

Nederlandse Bond van Correspondentieschakers

Indien onbestelbaar retourneren aan de secretaris van de NBC; Pottenbakkersdonk 432, 7326 PE Apeldoorn

Colofon

Bestuur

Voorzitter & Public relations: T de Ruiter, Gr W de Oudelaan 223, 1412 AT Naarden
Tel. (035) 694 35 56 t.de.ruiter@consunet.nl
Secretaris en HPJ Visser, Pottenbakkersdonk 432, 7326 PE Apeldoorn
ledenadministrateur: Tel. (055) 541 24 25 hpjvisser@chello.nl
Penningmeester S Sieswerda, Mariken van Nimwegenpad 8, 3813 CL Amersfoort
Tel. (033) 475 50 18 geen e-mail
giro:13.65.400 tnv 'De Penningmeester NBC' te Amersfoort.
Algemeen wedstrijdleader CA van Wieringen, Jachthavenweg 8a, 1076 CZ Amsterdam
Tel. (020) 662 80 89 CAvanWieringen@cs.com
Redacteur Jelle van den Braak, Hazewaal 26, 1671 LB Medemblik
Tel. (0227) 54 25 96 schredactie@hetnet.nl
Internationale contacten AA van 't Riet, Peperstraat 84, 2801 RG Gouda
Tel. (0182) 67 99 98 AA.Riet@inter.nl.net fax: (0182) 67 99 04

Schaakschakeringen

Hoofdredacteur: Jelle van den Braak. Zie verder bij Bestuur. Opmaak: H van Houten; overige medewerkers en auteurs worden bij de betreffende artikelen genoemd. Kopij en reacties graag per e-mail of diskette. Partijen graag als computerfile (.PGN) inzenden. Voor zover niet anders is vermeld zijn de foto's gemaakt door/afkomstig van Jelle van den Braak en/of H van Houten. Schaakschakeringen wordt gedrukt bij Van Spijk Grafisch Bedrijf B.V., Postbus 210, 5900 AE Venlo, (077) 351 62 55; fax: (077) 351 62 58.

Internet: www.nbc.schaakbond.nl; www.nbcemail.nl; www.iccf.com

Alle hierna genoemde bedragen
gelden vanaf 1 januari 2003

Contributie en lidmaatschap

De contributie is, voor:

Hoofdeden

leden vanaf 20 jaar.....30,00
leden die in het bezit zijn van een PAS 65 en

juniorleden (t/m 19 jaar).....20,00

Voor dubbelleden

leden vanaf 20 jaar.....22,50
leden die in het bezit zijn van een PAS 65 en

juniorleden (t/m 19 jaar).....12,50

Als een nieuw lid zich na 1 juli aanmeldt wordt een eenmalige
korting van 50% verleend op het jaarlidmaatschap.

Artikelen

Set van 300 NBC-schaakkaarten.....10,00

ICCF-insigne (inclusief verzendkosten).....2,00

Propagandafonds

Giften voor het Propagandafonds zijn welkom
op de girorekening van de penningmeester.

Inschrijfgeld

NBC-TOERNOOIEN

E-MAILSCHAAK en POSTSCHAAK

kwalificatiegroep, saldotoernooi (1,2 of 3 partijen)

60+ toernooi:.....gratis

ICCF-TOERNOOIEN

Aanmelden door te betalen aan de penningmeester

Kwalificatiegroepen

M-klasse (e-mail en post Wt/Eu).....8,00

H-klasse (idem).....6,00

O-klasse (idem).....6,00

Grootmeesternormtoernooi (e-mail - post).....35,00

Masternormtoernooi (idem).....20,50

Thematoernooien (idem).....8,00

Cuptoernooien (voorronden; e-mail en post).....10,00

WK

3/4 finale (e-mail en post).....15,00

1/2 finale (idem).....27,50

EK

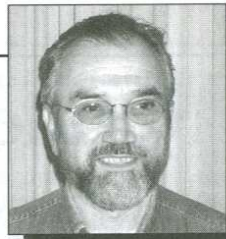
finale (e-mail en post).....15,00

1/2 finale (idem).....27,50

Als u zich wilt aanmelden voor een toernooi
kijk dan eerst bij de rubriek Overzicht, bij de uitslagen.

Van de redactie

JELLE VAN DEN BRAAK

Overleden

Helaas ontvingen we bericht, dat de volgende leden overleden zijn:
D ter Haar (Petworth in Engeland);
GA Mol (Rotterdam).

Gefeliciteerd

HJ van den Bos en Ron Langeveld hebben in respectievelijk in semi-finale 10 en 18 van het 25ste wereldkampioenschap voldaan aan de IM-norm.
Het bestuur van de NBC en de redactie van Schaakschakeringen feliciteren beide heren van harte met het behaalde resultaat!

Contributie

Zoals u op pagina 2 kunt lezen zijn de contributiebedragen veranderd. De Algemene ledenvergadering van 9 maart 2003 heeft tot deze verhoging besloten. Let even op, als u gaat betalen:
Hoofdeden betalen € 30,00 en als zijn in het bezit zijn van een pas 65: € 20,00. Junioren betalen eveneens € 20,00. Dubbelleden betalen € 22,50; 65+leden en junioren: € 12,50.

Ledenvergadering 2003

Let op! Zaterdag 29 maart 2003 is de ledenvergadering. In dit nummer treft u informatie hierover aan, in het volgende nummer volgt nog meer informatie. Houdt deze dag vrij en kom naar het Max Euwecentrum.

Jubileum

Vooruitlopend op het 40-jarig bestaan van de NBC roept de redactie u op te kijken of u nog oud materiaal heeft, dat belangwekkend kan zijn bij de geschiedschrijving van de NBC. De mensen die al gereageerd hebben worden vriendelijk bedankt. Als er nog geen contact met u opgenomen is, gebeurt dat zo spoedig mogelijk.

Wellicht heeft u nog materiaal over correspondentieschaken uit de tijd dat de NBC nog niet bestond. Te denken valt aan foto's, partijen, persoonlijke herinneringen. Misschien weet u iets over de *Vriendenkring*, die een blad uit gaf, dat later *Ars Artium* heette. Elke informatie waarover u beschikt kan van belang zijn. Als u twijfelt, neemt u dan contact op met Jelle van den Braak (zie pagina 2).

Van het bestuur

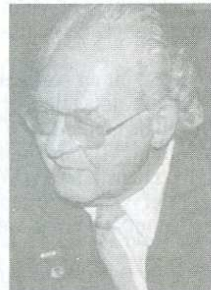
NOL VAN 'T RIET

Namens de familie Mostert

Na het overlijden van de heer Henk Mostert op 29 juli 2002 hebben zijn familie en zijn vriendin veel blijken van medeleven ontvangen.

Veel Nederlandse correspondentieschaakspelers drukten uit wat Henk Mostert voor ons en onze bond heeft betekend.

De familie heeft mij verzocht **haar dank** daarvoor aan u over te brengen.

Notulen van de Algemene Ledenvergadering 2002

1. Opening

Te 13.32 uur opent de voorzitter de vergadering in aanwezigheid van 17 leden, waaronder 7 bestuursleden en als gast de heer F. Maas van de KNSB. De voorzitter heet iedereen van harte welkom en een bijzonder woord van welkom aan de heer G.J. Timmerman, die enkele maanden geleden wereldkampioen correspondentieschaak is geworden.

De voorzitter staat stil bij het feit dat elf NBC-leden ons ontvielen door overlijden, waaronder de heer J.F.M. Meijer uit Amsterdam en Internationale meester correspondentie-schaak, de heer U.D. Pillhock uit Klundert. De voorzitter vraagt de vergadering alle overledenen staande te gedenken.

2. Vaststelling notulen van de Algemene Ledenvergadering, dd 24-03-2001

Deze notulen worden goedgekeurd. De heer M.D. Etmans (Ferwert) vraagt weer naar de 2e NBC-bijeenkomst in het najaar. De voorzitter deelt mede, dat hij persoonlijk in Schaakchakeringen nr 353 een oproep hiervoor heeft gedaan. Hierop is slechts één reactie binnengekomen en wel van de heer R.W. Frederiks (Bennebroek). Dit vindt het NBC-bestuur te weinig om iets dergelijks te organiseren.

3. Ingekomen stukken en mededelingen

Berichten van verhindering zijn binnengekomen van de heren B.W. Faber, R.W. Frederiks, A. Hotting, H. van Houten, D.J. Speybroeck, L.C.M. Diepstraten en W.H. Pommerel. Een brief van de kascontrolecommissie. Bij agendapunt 5a komen we hierop terug.

Ook is er een e-mail binnengekomen van de heer J. de Jong uit Eindhoven over het voorstel van het bestuur (zie agendapunt 9) en een telefoontje van de heer J.P.M. van Doorn uit Oss over de vervanging van de heer Van Perlo in de Plaatsingscommissie. Dit komt bij agendapunt 7 aan de orde.

4. Jaarverslagen van Secretaris, Redacteur, Wedstrijdleader, Penningmeester, Lid Public Relations en Lid Internationale Contacten

De jaarverslagen van Secretaris, Redacteur Schaakchakeringen, Algemeen Wedstrijdleader, Penningmeester, Lid Public Relations en Lid Internationale Contacten worden na voorlezing goedgekeurd.

5. Kascontrolecommissie

a) verslag kascontrolecommissie 2001

Eén van de kascontrolecommissieleden, de heer A. Gerards leest het verslag van deze commissie voor. Tevens doet hij in het verslag ook enkele voorstellen, die reeds binnen het bestuur in behandeling zijn. Hij vraagt de Algemene Ledenvergadering de penningmeester décharge te verlenen. De vergadering gaat hiermede akkoord.

b) benoeming kascontrolecommissie 2002

De samenstelling van de kascontrolecommissie voor het komende bondsjaar (2002) wordt door de vergadering bepaald: leden zijn de heren W.H. Pommerel (Hoofddorp) en A. Gerards (Amersfoort) met als reservelid de heer G.K.P. van den Haak (Haarlem).

6. Begroting

Van den Haak geeft een toelichting op deze begroting. Het bestuur wil voorstellen het tekort van € 1240,- over het begrotingsjaar 2002 eenmalig te accepteren. Daarnaast wil het bestuur een werkgroep in het leven roepen, bestaande uit enige bestuursleden en een paar leden, die onder andere Schaakchakeringen onder de loep moet gaan nemen. Verder moet de werkgroep aandacht besteden aan de apparatuur voor Schaakchakeringen, de frequentie van het verschijnen, de inhoud en de website. Aan het eind van dit bondsjaar dient deze werkgroep met voorstellen te komen, waarover we op de volgende Algemene Ledenvergadering een beslissing kunnen nemen. Tevens stelt

het bestuur voor zo nodig de contributie met ingang van 1 januari 2003 met 10 % te verhogen, hetgeen een extra opbrengst oplevert van circa € 1400,-. De vergadering gaat hiermee akkoord.

In de werkgroep gaan vanuit het bestuur De Ruiter en Van Wieringen zitting nemen. Vanuit de leden stellen de heren G.C. van Perlo en P.J.G. Cijis zich beschikbaar. De eerstvolgende vergadering zal plaatsvinden op vrijdag 5 april aanstaande.

Op de begroting zijn de inschrijfgelden teruggebracht van € 300,- naar € 60,-. Het bestuur stelt voor de inschrijfgelden voor de NBC-toernooien af te schaffen na publicatie in de eerstvolgende Schaakschakeringen. De € 60,- zijn dus de reeds betaalde inschrijfgelden. Ook hiermee gaat de vergadering akkoord.

7. Plaatsingscommissie

De heer G.C. van Perlo (Zwolle) is aftredend, die zich niet meer herkiesbaar stelt. Van den Haak geeft een overzicht van alle werkzaamheden, die de heer Van Perlo voor de NBC heeft uitgevoerd en spreekt de dank van het NBC-bestuur hiervoor uit, waarna de heer Van Perlo gehuldigd wordt.

De heer Van Perlo wordt opgevolgd door de heer W.J. Mooij (Westzaan). De secretaris heeft nog een telefoontje gehad van de heer J.P.M. van Doorn uit Oss, die zich ook beschikbaar stelde voor de Plaatsingscommissie. Daar de heer Mooij inmiddels al was aangesteld, werd de heer Van Doorn bedankt voor zijn aanbod en wellicht zal hij in de toekomst beschikbaar zijn voor andere activiteiten.

8. Bestuursverkiezing

Aftredend zijn de heren G.K.P. van den Haak (voorzitter), A.A. van 't Riet (Internationale Contacten). Van den Haak stelt zich niet meer herkiesbaar en het bestuur stelt de heer T. de Ruiter voor als de nieuwe voorzitter. De vergadering gaat hiermee akkoord. Van 't Riet stelt zich wel herkiesbaar en wordt door de vergadering herkozen.

De heer F. Stevens (Naarden) vraagt naar de opvolging van De Ruiter als lid Public Relations. Van den Haak deelt mede, dat De Ruiter deze functie naast zijn voorzitterschap voorlopig blijft uitoefenen. Het bestuur wacht de voorstellen van de werkgroep af om hierin een definitieve beslissing te nemen.

9. Bespreking ingediende voorstellen

Voorstel tot wijziging betaalwijze contributiegelden.

De secretaris geeft een korte toelichting op dit voorstel met de achtergronden, liggend aan dit voorstel. Hij behandelt hierbij ook de e-mail van de heer J. de Jong (Eindhoven), waarin hij het bestuur meedeelt hieraan niet te willen meewerken.

Na de reacties van de heren P.J.G. Cijis (Tilburg), G.C. van Perlo (Zwolle) en F. Stevens (Naarden), wordt besloten, dat de huidige leden op vrijwillige basis gebruik kunnen maken van deze betaalwijze. De nieuwe leden worden hiertoe wel verplicht.

10. Prijsuitreikingen

Van den Haak huldigt de heer G.J. Timmerman, onze kersverse wereldkampioen correspondentieschaken en geeft een overzicht van zijn schaakcarrière, zowel als bord- en als correspondentieschaker. De vergadering gaat akkoord met het voorstel van het bestuur om de heer Timmerman vanwege zijn bijzondere verdiensten voor het correspondentieschaak erelid van de NBC te benoemen. Hij wordt hiermee na de heren Mostert en Diepstraten het 3e erelid van de NBC.

Van den Haak reikt het diploma 'International Correspondense Chess Arbiter' en bijbehorende speld uit aan onze Algemene Wedstrijd-leider, de heer C.A. van Wieringen.

11. Vaststelling plaats en datum van de volgende Algemene Ledenvergadering

De datum voor de komende Algemene Ledenvergadering wordt, onder voorbehoud, vastgesteld op 29 maart 2003 en in principe in het Max Euwe Centrum te Amsterdam.

12. Rondvraag

De heer F. Stevens (Naarden) vraagt zich af, waar en wanneer de prijzen uitgereikt worden van het Seniorentoernooi (het zo genoemde 60+ toernooi). Gebruikelijk is, dat dit plaatsvindt op de Algemene Ledenvergadering. Zijn tweede vraag is dan, waarom de prijzen van Z99/F niet uitgereikt worden. De secretaris legt uit, dat het bestuur hierover niets van de wedstrijd-leider heeft vernomen. Het bestuur biedt hierover zijn excuses aan en belooft er alsnog achter aan te gaan en deze keer de bekeraars maar aan de winnaars toe te sturen.

De nieuwe voorzitter, de heer T. de Ruiter, huldigt de afscheidnemende voorzitter, de heer G.K.P. van den Haak, met een kort overzicht

van al zijn activiteiten voor de NBC, de problematiek, waarmee hij in zijn twee ambtstermijnen als voorzitter mee te maken kreeg, zijn activiteiten voor de ICCF als toernooirecteur en als wedstrijdler, de milde en rustige manier, waarop hij de bestuurs- en de Algemene Ledenvergaderingen leidde en stelt hem voor tot erelid van de NBC (het 4e erelid van de NBC) te benoemen. De vergadering gaat hiermee akkoord.

13. Sluiting

Om 15.42 uur sluit de heer Van den Haak, als scheidende voorzitter de vergadering onder dankzegging voor de aanwezigheid en de bijdrage en wenst een ieder een behouden thuiskomst.

*H.P.J. Visser, secretaris;
Apeldoorn, 30 juli 2002*

ICCF Congres 2002 in Seixal, Portugal

NOL VAN 'T RIET

Het ICCF Congres 2002 werd gehouden in hotel Quinta Valenciana in Seixal (Portugal), een enorm complex, gelegen in de middle of nowhere, zo'n dertig kilometer ten zuiden van Lissabon. Op zondag 6 oktober werd het congres geopend door de ICCF President Alan Borwell, die in zijn openingswoorden zijn voorganger Henk Mostert herdacht, die op 29 juli jl. was overleden. Aanwezig daarbij was ook Henk's partner Janny Tibboel, die de hele congresweek bijwoonde.

Op voorstel van Vice-President Ragnar Wikman werd onder groot applaus Alan Borwell benoemd tot erelid van de ICCF. Vanaf 1981 is hij actief geweest voor de

ICCF. Dat begon met zijn pogingen om Schotland (en Wales) het lidmaatschap van de ICCF te laten krijgen, in plaats van één collectief (en door Engeland gedomineerd) lidmaatschap voor Groot-Brittannië. Maar al snel (vanaf 1983) gingen Alan's bemoeienissen over in bestuurlijke bezigheden. Jammer was het dan ook dat op dit congres juist Wales verdween naar de lijst met inactieve leden. Er is daar geen eigen organisatie meer actief. Hetzelfde gold voor Malawi. En Joegoslavië werd als lid zelfs geheel afgevoerd wegens grote contributieachterstand. Daar stond slechts één nieuw land tegenover dat als lid toegelaten kon worden: Venezuela. Vlak na het congres kreeg overigens Turkmenistan de status van voorlopig lid.

Apart was dat Zuid-Afrika voor het eerst in de geschiedenis vertegenwoordigd was door een

afgevaardigde. Dat was Dinand Knol, met doopnaam Everdinand, geboren in Limburg, na de oorlog geëmigreerd, en nog altijd heel goed Nederlands sprekend. Heel wat beter dan mijn eigen ooms die in diezelfde periode naar Zuid-Afrika zijn gegaan! Voor Henk Sarink, die als ICCF Auditor ook weer aanwezig was, en mij was het heel aardig om op deze manier af en toe nog een woordje Nederlands te kunnen spreken.

Hoogtepunt

Hoogtepunt voor mij -ook al heb ik er verder op geen enkele wijze aan bijgedragen- was dat ik bij de aanvang van de prijsuitreikingen als eerste en als tweede naar voren mocht komen. Eerst om de zilveren schaal in ontvangst die hoort bij de vorig jaar door Gert Timmerman behaalde (15e) wereldtitel. Op de schaal staat de eindtabel van dit toernooi gegraveerd. Een knap staaltje werk van onze Schotse vrienden, omdat het toernooi pas heel kort voor de aanvang van het congres werd beëindigd. Daarna mocht ik de versierselen in ontvangst nemen die horen bij de tweede plaats in ditzelfde toernooi, behaald door Joop van Oosterom. Wanneer u dit leest heb ik beide spelers hun prijzen reeds overhandigd. Bij die gelegenheid gaf Joop van Oosterom trouwens aan direct weer te willen starten in de volgende finale. Gert Timmerman slaat voorlopig even over.

Post versus e-mail

De start van de volgende finale om het wereldkampioenschap gaf overigens nog aardig wat problemen. Aan alle spelers die een kwalificatie hebben behaald is gevraagd of hun voorkeur uitgaat naar het spelen per post of naar het spelen per e-mail. Uiteraard kan een dergelijk belangrijk toernooi niet in een gemengde vorm gespeeld worden. De spelers die dan uitsluitend per post spelen hebben dan namelijk als voordeel dat zij de uitslagen van de e-mailpartijen kennen ruim voordat hun (post)partijen de beslissende fasen ingaan. Op twee na gaven alle gerechtigde spelers aan dat zij bereid zijn per e-mail te spelen. De twee andere spelers echter weigerden per e-mail te gaan spelen (van één van hen is overigens bekend dat hij wel e-mail heeft!). Na uitvoerige beraadslagingen werd uiteindelijk besloten dat er in de loop van volgend jaar een e-mail-finale van start gaat, en dat de twee postspelers op een wachtlijst gezet worden voor een finale-per-post

waarvoor dan op enig moment tenminste 13 spelers zich zouden moeten opgeven. Dit betekent evenwel dat het zeer de vraag is of er ooit nog een postwereldkampioenschapsfinale gepeeld zal gaan worden. Uiteraard mogen de spelers die op de wachtlijst staan ten allen tijde kenbaar maken dat ze alsnog willen switchen naar een e-mailfinale.

Dit illustreert ook hoe snel de transformatie van het postschaak naar het e-mailschaak is verlopen. Dat kwam ook aan de orde tijdens een discussie over de Olympiade. Aan het eind van 2002 gaat de voorronde van start van de nieuwe Olympiade. *(Dat is een e-mailtoernooi. Nederland zal hier trouwens aan deelnemen met een wel heel sterk team. In bordvolgorde: Gert Timmerman, Joop van Oosterom, Dick van Geet, Rudolf Maliangkay, Carol-Peter Gouw en Walter Mooij. Teamcaptain is Ger van Perlo. Het initiatief hiertoe is genomen door Carol-Peter Gouw [waarvoor hulde!]: hij vond dat Nederland met zulke sterke topspelers nu eens een serieuze poging moest gaan wagen de Olympiade te winnen. Welnu, die poging gaan we dus doen.)* Praktisch alle landen gaven aan dat zij in de toekomst alleen nog maar e-mail-Olympiades willen. En wel omdat zij er zeker van zijn dat zij in hun land geen representatief postteam meer op de been kunnen brengen. Tegenstand was er eigenlijk alleen van Zweden waar men zegt alleen maar een sterk postteam te kunnen samenstellen (met Ulf Andersson aan bord één). De beslissing is uitgesteld tot volgend jaar, maar het lijkt mij dat er in de toekomst geen post-Olympiades meer zullen komen.

Nederlandse titelhouders

Een zestal medailles en diploma's werd aan Nederland uitgereikt voor onze nieuwe titelhouders: Jacques Kuiper en Boris Tsoukerman veroverden de titel van Senior Internationaal Meester, en David van der Hoeven, Wim Rakhorst, Tim Rimmel en Martin Vlasveld werden Internationaal Meester.

Webserver

In mijn verslag van het ICCF Congres van 2001 in Rimini kondigde ik aan dat de toekomst zelfs niet meer ligt in het e-mailschaak, maar in het spelen via een webserver. Je gaat

C O S T A R I C A

C A P A R R A

op internet naar de pagina van de ICCF, je geeft je naam op en je wachtwoord, je krijgt een overzicht van alle partijen die je speelt, je ziet in één oogopslag in welke partijen je aan zet bent, en door zo'n partij aan te klikken krijg je de stelling te zien met de laatste zet van je tegenstander al uitgevoerd op het bord. Door direct, of vele dagen of uren later later, een stuk op dat bord te verplaatsen, en die zet ook echt te versturen, stopt je eigen bedenktijd, die overigens niet alleen meer in dagen, maar ook in uren, minuten en zelfs seconden gemeten kan worden. De voordelen van het spelen via een webserver zijn legio: nooit meer schrijffouten, geen gezeur meer over bedenktijden en de registratie ervan, geen zetten meer die niet aankomen, geen ingewikkelde manieren meer om zelf de registratie van zetten en bedenktijden te voeren, de archaïsche cijfernotatie kan worden afgeschaft, enzovoort. Kortom: er zijn alleen maar voordelen verbonden aan schaken via de webserver.

Het was de bedoeling dat op het congres in Portugal één en ander hierover getoond zou kunnen worden. Maar in de laatste weken voor het congres meldden zich meerdere lieden die voor de ICCF een dergelijk systeem wilden bouwen. En om nu te voorkomen dat er ter plekke allemaal moeilijke gesprekken en onderhandelingen gevoerd moesten worden, is besloten de zaak degelijker en vooral niet overhaast aan te pakken. Er is daartoe een commissie (en een stuurgroep) gevormd met enkele in de ICT-wereld zeer terzake kundige mensen, zodat we kunnen hopen dat volgend jaar een

stap voorwaarts gezet kan worden. Dat het degelijk en grondig moet, is intussen ook wel duidelijk. Als alle lopende partijen en toernooien ergens in één database zitten, dan moeten er wel goede maatregelen getroffen zijn om de uitval van een dergelijk systeem te voorkomen.

Wel werd er voortgang geboekt op een aantal andere terreinen. De Statuten werden aangepast: naast een enigszins afgeslankt Presidium komt er een Management Team waarin alle (uitvoerende) commissarissen zitting hebben. Ook zijn er nieuwe regels vastgesteld voor het behalen van de titelnormen. Regels, die een betere en meer uniforme structuur hebben. (zie de aparte tekst daarover). En tenslotte werden de cycli voor het wereldkampioenschap drastisch gewijzigd. Waar vroeger op een vast moment - eens in de zoveel jaar - gestart werd met nieuwe halve finales, worden er nu vanaf 1 januari 2003 permanent halve finales gestart, zodra er zich voldoende veel gekwalificeerde spelers voor hebben aangemeld. En hetzelfde geldt dan ook voor de volgende fasen van het WK: de kandidatentoernooien en de daar weer op volgende finale. De goede lezer begrijpt uit deze (subtiële) formulering dat de wat vreemde naam halve-finale nu wordt afgeschaft en vervangen wordt door de (oude) naam kandidatentoernooi: de tussenronde tussen de halve finale en de finale. Per kalenderjaar mag elk land trouwens twee spelers inschrijven voor de halve finales die dan geen aparte kwalificatie hoeven te hebben. Dat wordt dan jaarlijks een

zaak voor onze Plaatsingscommissie. Het is hierbij overigens wel van belang er op te wijzen dat op de website van de ICCF alle namen van de spelers te vinden zijn die kwalificaties voor de WK-cyclus bezitten. Omdat deze website voor iedereen toegankelijk is, zullen we in de toekomst niet meer -zoals tot voor kort gebruikelijk- alle gekwalificeerde spelers regelmatig aanschrijven.

Het Gouden ICCF boek

Als alles goed is verlopen is op 25 november jl. het Gouden Jubileum boek van de ICCF verschenen. Op het ICCF Congres in Portugal circuleerden reeds de drukproeven, en het is een werkelijk schitterend boek geworden. De historie en toekomst van de ICCF (zowel nationaal als internationaal) zijn vastgelegd in 376 pagina's:

- de geschiedenis van de ICCF vanaf 1951;
- de geschiedenis van het correspondentieschaak in 56 verschillende landen, met meer dan 120 partijen en 30 foto's;
- de eindtabellen van de finales van alle ICCF Wereldkampioenschappen, Olympiades en Wereldbikers, en ook die van alle eerder belangrijke toernooien van de ICSB, IFSB en ICCA (met meer dan 50 partijen);
- complete overzichten van alle wereld- en continentale kampioenen, de titelhouders, ereleden en houders van de Bertl-von-Massow medailles;

een apart katern met historische foto's; artikelen over het ratingsysteem en de toekomst van de correspondentieschaak, en biografieën van de drie meest prominente ICCF officials: Erik Larsson, Hans-Werner von Massow en Henk Mostert.

Het boek kost € 24,- (inclusief verzendkosten) en kan op twee manieren besteld worden:

1. op de ICCF website door een betaling per creditcard
2. door € 24,- over te maken aan de penningmeester van de NBC onder vermelding van ICCF Gold.

Nieuwe titelregels

Het Seixal Congres 2002 heeft de volgende regels vastgesteld voor de toekenning van titels.

Grootmeester

tenminste 2 GM normen in toernooien met tenminste 24 partijen
waarbij tenminste 5 tegenstanders GM waren (of een fixed rating hadden van 2600+)
waarbij (voor hoogstens 2 GM's) 2 SIM's als 1 GM kunnen tellen.

Senior Internationaal Meester

tenminste 2 SIM normen in toernooien met tenminste 24 partijen

waarvan tenminste 1 norm behaald is in een toernooi dat gestart is na het ICCF Congres van 2000.

Internationaal Meester

tenminste 2 IM normen in toernooien met tenminste 24 partijen.

Zoals altijd gebruikelijk en wenselijk bij het vaststellen van nieuwe titelnormen zijn er een aantal overgangsmaatregelen geformuleerd. Die worden hier niet uitvoerig opgesomd. Betrokken spelers die daarover voor hun concrete situatie geïnformeerd willen worden, kunnen contact opnemen met Nol van 't Riet.

Het terugtrekken van spelers

Op het ICCF Congres is eerst gestemd over de vraag of het terugtrekken van een speler in alle gevallen simpelweg met nullen zou moeten worden gehonoreerd, wat ook de redenen voor het terugtrekken zouden zijn. Met 15 stemmen voor, 23 tegen en 8 onthoudingen sprak het congres zich hiertegen uit.

Dat betekende dat er een procedure moest worden vastgesteld voor wat dan heet 'een geaccepteerde terugtrekking'. Daarover is nu het volgende vastgelegd:

Er moet iets zeer ernstigs aan de hand zijn (overlijden valt hier uiteraard onder) zo erg dat de betrokken speler zich terugtrekt uit al zijn lopende toernooien.

In dat geval geldt: wanneer hij reeds een partij beëindigd heeft, of in enige van zijn partijen meer dan 10 zetten zijn gespeeld, al zijn partijen zullen worden gearbitreerd

en anders zullen ze worden geschrapt.

Via een dergelijke arbitrage kan de betrokken speler geen titelnorm verwerven.

Wordt een terugtrekking door de wedstrijdleader niet acceptabel geacht, dan zullen alle nog openstaande partijen voor de desbetreffende speler verloren worden verklaard.

Een speler die door de wedstrijdleader een geaccepteerde terugtrekking wordt geweigerd, kan besluiten om dan alsnog verder te spelen.

Tenslotte is vastgesteld dat een speler geacht wordt een toernooi te zijn begonnen op de officiële startdatum, of zoveel eerder als hij in enige partij een zet heeft verstuurd, of verlof heeft aangevraagd of aangekondigd.

Uitslagen

BONNE FABER

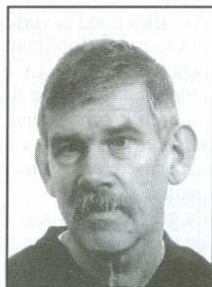
Meesterklasse

Wedstrijdleader: S Sieswerda,
Mariken van Nimwegenpad 8, 3813 CL Amersfoort

293: 6 den Herder = Litjens 7 Litjens 0 Driessen 8 Roelofs 0 Thorn
Leeson 9 Marell 1 Roelofs 10 Thorn Leeson 0 Driessen 11 Marell 1 Driessen 294: 1 Verstraten =
de Glopper 2 Thorn Leeson 0 de Boer 3 Thorn Leeson 1 Rahder

Aanmelden

Voor NBC-toernooien is geen inschrijfgeld verschuldigd. Aanmelden voor zowel een 60+ toernooi als voor de overige toernooien kunt u doen bij de Algemeen wedstrijdleader van de NBC: CA van Wieringen, Jachthavenweg 8 a, 1076 CZ Amsterdam, of cavanwieringen@cs.com.

De Nederlandse spelers in de Wereldkampioenschappen

NOL VAN 'T RIET

Vlak voor de aanvang van het ICCF Congres in Seixal (Portugal) kwam de finale van het 15e Wereldkampioenschap ten einde. Met Gert Timmerman op de eerste en Joop van Oosterom op de tweede plaats was dat een voor Nederland uiterst succesvol verlopen toernooi. Dat dit zou (kunnen) gaan gebeuren was al een hele poos bekend voor degenen die van nabij de vorderingen in het toernooi konden volgen.

	WK15		1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15	16	Tot
1	Timmerman	NLD	■	1	1	=	=	=	=	=	=	1	1	1	1	1	1	1	12
2	v.Oosterom	NLD	0	■	=	=	=	1	1	1	1	=	1	1	1	=	1	=	11
3	Poulsen	DEN	0	=	■	=	=	1	1	1	=	1	1	0	1	1	1	1	11
4	Gottardi	SWZ	=	=	=	■	=	=	=	=	1	1	1	1	1	1	1	=	11
5	Maes	BEL	=	=	=	=	■	=	=	=	1	1	1	=	=	1	1	1	10,5
6	Finocchiaro	ITA	=	0	0	=	=	■	=	1	1	1	1	=	=	1	1	1	10
7	Barlow	RSA	=	0	0	=	=	=	■	1	=	1	1	1	1	1	=	1	10
8	Kilgour	SCO	=	0	0	=	=	0	0	■	1	1	0	1	=	=	=	1	7
9	Prizant	ENG	=	0	=	0	0	0	=	0	■	=	1	1	0	1	1	1	7
10	Sychev	RUS	0	=	0	0	0	0	0	0	=	■	=	1	=	1	=	1	5,5
11	Reynolds	USA	0	0	0	0	0	0	0	1	0	=	■	=	1	0	1	1	5
12	Carleton	ENG	0	0	0	1	0	=	=	0	0	0	0	■	0	1	=	=	4,5
13	Vitomskis	LAT	0	0	0	0	=	=	0	=	1	=	0	1	■	0	=	0	4,5
14	Tomkovich	RUS	0	=	0	0	0	0	0	=	0	0	1	0	1	■	=	=	4
15	Gefenas	LIT	0	0	0	0	0	0	=	=	0	=	0	=	=	=	■	1	4
16	Cayford	USA	0	=	0	=	0	0	0	0	0	0	0	=	1	=	0	■	3

De bijgaande toernooitabel laat heel wat interessante wetenswaardigheden van deze finale zien. Om te beginnen valt op dat er twee blokken spelers waren: de bovenste zeven en de onderste negen. Tussen beide blokken zit in de eindtabel een gat van maar liefst 3 punten. In de 63 onderlinge partijen tussen beide blokken scoorden de zeven toppers maar liefst 54,5 punt. Drie spelers zijn ongeslagen gebleven: Timmerman, Gottardi en Maes. Dan komt het er vervolgens op aan zoveel mogelijk winstpartijen en zo weinig mogelijk remises te maken. En kijk je daarnaar dan zie je dat Gert Timmerman dat niet alleen het beste heeft gedaan, maar dat hij het toernooi ook in zijn

voordeel heeft beslist door zijn beide naaste rivalen Van Oosterom en Poulsen te verslaan. Dit werd dan nog versterkt door de remises van Van Oosterom tegen twee van de laagst geplaatste spelers en door de nederlaag van Poulsen tegen Carleton.

Gedurende de afgelopen jaren leek het even alsof dit Nederlandse succes zelfs een snelle opvolging zou kunnen krijgen. In de finale van het 16e wereldkampioenschap ging Rudolf Maliangkay al vrij snel aan de leiding, maar een nederlaag tegen de Duitser Pfretzschner gooide echter roet in het eten. Op dit moment is Rudolfs van score 9,5 uit 15 (met nog één

partij open), precies gelijk aan die van zijn Duitse rivaal Achim Soltau. Maar eveneens met 9,5 punt, maar dan uit 13 partijen, heeft de Turkse Oostenrijker Tunc Hamarat nu de beste kansen. En zelfs als hij zijn resterende drie partijen zou winnen, dan nog zou hij kunnen worden ingehaald, want de Rus Igor Samarin heeft op dit moment 4,5 punt met maar liefst 9 partijen nog open.

Aan de finale van een WK gaan de $\frac{3}{4}$ -finales vooraf. Vroeger werden die $\frac{3}{4}$ -finales de Kandidatentoernooien genoemd, en het Congres in Seixal heeft besloten die naam voor de toekomst weer in te gaan voeren. In de $\frac{3}{4}$ -finales van WK19 hadden we vier Nederlandse spelers, die zich helaas niet voor de finale hebben kunnen plaatsen: Arend Hotting, Walter Mooij en Boris Tsoukerman scoorden ieder 8 uit 16, en Ger van Perlo slechts 5 uit 16. Hotting en Tsoukerman haalden met dit resultaat overigens wel de SIM-titel binnen. In WK21 zijn de $\frac{3}{4}$ -finales afgelopen zomer van start gegaan met twee Nederlandse spelers: Michiel Plomp (die met 1,5 uit 2 goed is begonnen) en Ernst Sprenger.

De eerste fase van een wereldkampioenschap wordt gevormd door de halve finales. Door te winnen in ICCF M-klasse groepen kan men zich (heel of half) voor deze halve finales kwalificeren. Of men kan via een goede prestatie in een Nederlands kampioenschap door de plaatsingscommissie uitgenodigd worden om voor Nederland een vrije plaats in de halve finales in te gaan nemen. Op de website van de ICCF (zie colofon) is een tabel te vinden waarin de namen van dertig Nederlandse spelers staan die nog over openstaande kwalificaties beschikken voor deelname aan de WK-cyclus. Een samenvatting van deze tabel treft u bijgaand aan.

Op dit moment lopen de halve finales van de wereldkampioenschappen 24, 25 en 26. Vier spelers doen mee in één van de 13 groepen (van 11 spelers elk) van de halve finales van WK24. Met hun huidige scores van 1,5 uit 6 respectievelijk uit 9 zijn Joop Jansen en Toon Notten ondertussen uitgeschakeld. Dat geldt nog niet voor Henk Panman, al is ook zijn score niet positief: 3,5 uit 8. Maar met een score van 6,5 uit 9 (en één open) gooit onze kersverse IM David van der Hoeven hoge ogen om zich voor de volgende ronde te plaatsen.

De halve finales van WK25 bestaan uit maar liefst 20 groepen van 11 spelers. Het is het tweede wereldkampioenschap dat louter per email wordt gespeeld. Evenals het eerste email WK (WK23) wordt dit toernooi gesponsord door het in Alkmaar uitgegeven magazine New in Chess. Onder de 220 deelnemers bevinden zich 10 Nederlanders. Ik noem hun namen met hun huidige scores: H. van den Bos (6 uit 7), D. Koetsier (4 uit 8), Ron Langeveld (6,5 uit 9), F. Lunek (1,5 uit 6), Wim Pommerel (4,5 uit 10), Marc Schroeder (5,5 uit 7), Hans van Unen (5,5 uit 9), Jos de Waard (2,5 uit 8), Cor van Wieringen (5,5 uit 10) en Jan Willem van Willigen (4 uit 8). Begonnen in augustus 2001 is iets meer dan een jaar later dus al aardig duidelijk hoe de kaarten liggen. Kanshebbers op plaatsing voor de volgende ronde zijn nog Van den Bos, Langeveld, Schroeder en Van Unen. Daarnaast scoorden Van den Bos en Langeveld tevens een IM-norm.

De halve finales van WK26 tenslotte, bestaan uit 14 groepen van 13 deelnemers elk, met daarin 5 landgenoten: André Gerards, Adri de Groot, Albert Hebels, Jacques Kuiper en Wim Pommerel. De partijen zijn in september jl. begonnen, op het moment van schrijven was er slechts één partij beëindigd, een remise van Adri de Groot.

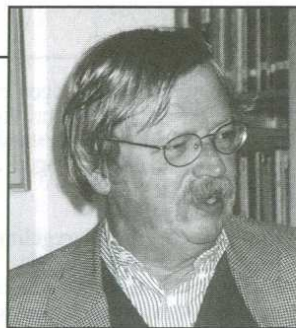
Nederlandse WK-kwalificaties

Günther Ballon	2xHF	
J Blokland	0,5HF	
Peter Boll	2xHF	
Hans Bouwmeester	HF+KT	
W Braakhuis	0,5HF	
Albert Buisman	HF	
Peter Cijis	0,5HF	
Dick van Geet		HF+KT
André Gerards	0,5HF	
Adride Groot		0,5HF
Bram Idema	HF+KT	
Carel van der Kley	1,5xHF	
Haije Kramer		HF
S Lagendijk	HF	
D Langerak	1,5xHF	
Frank London		HF

Rudolf Maliangkay		HF+KT
Toon Notten		HF
Joop van Oosterom		HF+KT+F
A den Ouden		HF
Ger van Perlo		HF+KT
Michiel Plomp		HF+KT
Henk Sarink		HF
Henk Temmink		KT
Gert Timmerman		HF+2xKT+F
Hans van Unen		0,5HF
J Verwoert		HF
Martin Vlasveld		0,5HF
Tjalling Wiersma		HF
Wim van der Wijk		HF
HF	halvefinale	
KT	kandidatentoernooi	
F	finale	

Nieuws van de wedstrijdleader

COR VAN WIERINGEN

Wijzigingen post K, M, H en Open Klasse groepen

Huidige opzet K-groepen (Kampioenschap van Nederland per post)

Tot nu toe werden de K-groepen uitgeschreven als "post" toernooien en de KE-groepen als "email" toernooien.

De realiteit laat zien dat er aan K-31 slechts een postspeler deelnam en aan K-32 zelfs geen een. M.a.w. K-32 is in feite een email-toernooi dat gespeeld wordt volgens de "post" spelregels en dat heeft tot problemen geleid. In de "email" wereld is het bijv. gebruikelijk een speler bijzonder verlot te verlenen als zijn computer defect is, in de "post" wereld is zo iets niet relevant. In K-32 is dit een aantal malen voorgekomen, en wat weegt dan zwaarder: het "post" reglement of de gewoonten uit het email-schaken?

Mede hierdoor zijn wij tot de conclusie gekomen dat op deze wijze doorgaan met K-groepen niet wenselijk is.

Opzet nieuwe K-klasse (vanaf K-33)

- Aantal deelnemers : 7
- Prijzen : Titel Kampioen van Nederland Post voor de nr. 1, bekertjes voor de nrs 1/3
- Wijze van spelen : per post
- Kwalificatie-eisen : een score van 5 uit 6, bij een lagere score een eerste plaats of een gedeeld 1e plaats met minimaal 4.5 uit 6 in een M-groep (post). Dispensatie voor NBC-leden die in het bezit zijn van een ICCF of FIDE titel. In uitzonderlijke situaties is de Algemeen Wedstrijdleader bevoegd dispensatie te verlenen aan spelers waarvan duidelijk is dat zij in een K-groep "thuishoren" (bijv. op basis van resultaten in ICCF Posttoernooien).
- Inschrijving doorlopend, zodra er zeven deelnemers zijn wordt een nieuwe groep gestart.

In het oude systeem leverde bijv. een 1e plaats in een M-groep een eenmalige kwalificatie voor een K-groep op, in het nieuwe systeem levert dit promotie op naar de K-klasse.

Konsekwenties voor NBC Kwalificatie-groepen

Het instellen van de nieuwe K-klasse zal waarschijnlijk een negatieve invloed hebben op het aantal inschrijvingen voor de M-klasse. De voor de hand liggende methode om dit zoveel mogelijk tegen te gaan is het versoepelen van de promotie van H- naar M-klasse en van Open klasse naar H-klasse. De promotie regeling komt er nu dan ook als volgt uit te zien: Een score van 4.5 uit 6 of bij een lagere score een, door maximaal 2 spelers, gedeelde 1e plaats.

Overgangsregeling

Alle, bovengenoemde regelingen gelden met terugwerkende kracht, d.w.z. voor alle groepen gestart na 1-1-1999. Het geven van een eenmalige kwalificatie voor een "oude" K-groep wel of niet is gebruikt is niet relevant.

Ladder-toernooi

Toernooi Informatie

Doel

Spelers, voor wie 2 of 4 partijen voldoende zijn, in staat te stellen ook aan een NBC toernooi deel te nemen. Uiteraard zijn de overige spelers ook van harte welkom.

Wijze van spelen

Er komen twee toernooien: een voor 'Post' spelers en een voor 'E-mail' spelers.

Aantal partijen

Het toernooi bestaat uit 'mini-matches' van twee partijen tegen een tegenstander. Een

inschrijving is 1 match tegen een tegenstander (= 2 partijen). Twee inschrijvingen zijn dus 2 matches tegen twee tegenstanders (= 4 partijen). Meerdere inschrijvingen zijn ook mogelijk.

Promotie / degradatieregeling

Het toernooi kent 4 niveau's : van 'laag' naar 'hoog': D-, C-, B- en A-groepen. Bij winst van een match: promotie naar een hoger niveau; bij verlies van een match: degradatie naar een lager niveau; Bij gelijk spel: geen wijziging van niveau.

Prijzen enz.

Voor de winnaars van matches in een A-groep worden (kleine) bekens beschikbaar gesteld (maximaal 1 beker per speler per jaar). Spelers die zich kwalificeren voor een B-groep mogen deelnemen aan een NBC- Kwalificatiegroep in de H-klasse. Spelers die zich kwalificeren voor een A-groep mogen deelnemen aan een NBC-Kwalificatiegroep in de M-klasse.

Meerdere inschrijvingen

Meerdere inschrijving zijn mogelijk, maar iedere inschrijving staat op zich zelf. Een voorbeeld: een speler verliest met startnummer 10 een match in de B-groep en wint met startnummer 20 een match in de C-groep. Hij krijgt dan met startnummer 10 een match in de C-groep en met startnummer 20 een match in de B-groep.

Nieuwe matches / Pauze regeling / Stoppen

Na afloop van een match krijgen de betreffende spelers automatisch een nieuwe match, uiteraard op het eventueel hogere of lagere niveau. Bij het doorgeven van de laatste uitslag kunnen de spelers of aangeven dat zij een pauze willen inlassen, zij krijgen dan pas een nieuwe match op de door hen aangegeven datum (maximaal een half jaar later) of willen stoppen, zij krijgen dan geen nieuwe match (Spelers die meerdere matches spelen moeten dit na afloop van iedere match afzonderlijk aangeven!).

Overgangsregeling

Gedurende het eerste jaar genieten spelers vanaf H-klasse niveau een 'beschermde' status; zij mogen zich in deze periode direct opgeven voor de C-groep en voor de in deze periode gestarte matches is de degradatieregeling niet van toepassing. Alle overige spelers starten in de D-groep.

Rapportering uitslagen enz.

Post toernooi: via 'de Postduif' en Website (nbcemail.nl). E-mail toernooi: via website (nbcemail.nl)

Inschrijvingsprocedure

Doorlopende inschrijving, m.b.v. een kaartje of e-mailbericht aan de wedstrijdleider: CA van Wieringen; Jachthavenweg 8 A; 1076 CZ Amsterdam; e-mail : cavanwieringen@cs.com.

60+ toernooi 2003

COR VAN WIERINGEN

Ook in 2003 wordt weer een 60+ toernooi georganiseerd voor NBC leden die geboren zijn in 1942 of eerder. Er wordt gespeeld in groepen van ongeveer 6 spelers, dit aantal is afhankelijk van het aantal inschrijvingen.

De groepswinnaars plaatsen zich voor de dubbelrondige finale. Het is wel de bedoeling dat de groepswinnaars ook daadwerkelijk aan deze finale deelnemen!
Voor de nummers 1, 2 en 3 van de Finalegroep zijn prijzen beschikbaar, die op de Algemene Ledenvergadering zullen worden uitgereikt.

Opgave voor dit toernooi schriftelijk (post of e-mail) vóór 31 januari 2003 aan de algemeenwedstrijdleider Cor van Wieringen; Jachthavenweg 8 A; 1076 CZ Amsterdam; e-mail : cavanwieringen@cs.com

Konings-Indisch

AC VAN DER TAK

Na

1 d4 ♖f6 2 c4 g6 3 ♘c3 ♗g7 4 e4 d6 5 ♗e2
0-0 6 ♗f3 e5 7 0-0 ♘c6 8 d5 ♖e7 9 b4 ♗h5 10
♗e1 f5 11 ♗g5

kiezen de meeste zwartspelers 11...♗f6, maar
11...♗f4

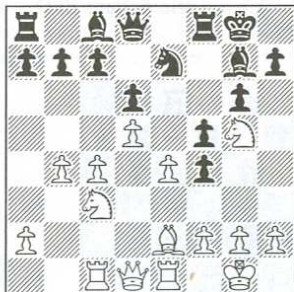
is ook een interessante mogelijkheid.

Laat ons zien. Na

12 ♗xf4 exf4 13 ♗c1

heeft zwart een ruime keus. De belangrijkste
zetten zijn

- 13...h6 (Variant A),
- 13...fxe4 (Variant B),
- 13...♗f6 (Variant C) en
- 13...a5 (Variant D).

Stelling na 13 ♗c1

VARIANT A)

13...h6 14 ♖e6 ♗xe6 15.dxe6 ♗xc3

Andere zetten zijn:

1) 15...c6 16 ♗f3 ♖c7 17 c5 ♗ad8 18 cxd6
♖xd6 19 ♖b3 ♗h7 20 b5 met iets beter spel
voor wit, Cebalo-Cucanic, kampioenschap
van Kroatië 1996.

2) 15...fxe4 16 ♖xe4 ♖c6 17 ♗f3 (In een
rapidpartij Gulko-Computer Ferret, Internet
1996, geschiedde 17 b5 ♖d4 18 ♗f3 ♗e8 19
♖c3 (19 ♖d2!?) 19...c6 20 bxc6 bxc6 21 ♖d3
♖f6 22 ♗e4 ♗xe6 23 ♗xd4 ♖xd4 24 ♖xd4
♗xd4 25 ♗xc6 ♗b8 26 ♗d5 ♗xc3 27 ♗xe6+
♖g7 met een gelijk eindspel) 17...♖e7 (Of

17...♗e5 18 ♖c3 ♖e8 19 ♖d5 ♗c8 20 c5 met
voordeel voor wit, Rychagov-Rogovskoy, Orel
1997) 18 ♖c3 ♗xc3 19 ♗xc3 ♖e5 20 b5?!
(Hier moet 20 ♗xb7! sterker zijn: 20...♗ab8
21 ♖d5 ♗f6 22 c5 met voordeel voor wit)
20...c6 21.c5 ♖xf3+ 22 ♖xf3 d5 23 ♖g4 ♗f6
met een ongeveer gelijke stelling, Duncan-
Baker, Engeland 2000.

16 ♗xc3 fxe4

Vergelijk deze stelling met die in Variant C
verderop, maar hier staat de pion op h6

17 ♗f1 e3 18 fxe3 f3 19 gxf3 ♖c6

In Crouch-Buckley, kampioenschap van Groot
Brittannië 2000, geschiedde 19...♖f5 20 f4
♖f6 21 ♖d3 ♖xe6 22 ♗g2 c6 23 e4 en wit had
enig voordeel.

20 b5

Misschien is 20 f4!? sterker.

20...♖f6 21 ♗c2 ♖e7 22 ♗h3 ♖h4 23 ♗g2

♗f6 24 f4 c6 25 bxc6 bxc6 26 ♗f1 ♗xe6 27 e4

Na 27 ♗xc6 ♖xc6 28 ♖d5 ♗ae8 29 ♖xc6
♗h7 heeft zwart tegenspel.

27...♗f6 28 c5 dxc5 29 ♖d7 ♗f7

met een ongeveer gelijke stelling, Lemke-
Goyvaerts, correspondentiepartij 1998, ICCF
Cup X.

VARIANT B)

13...fxe4 14 ♖cxe4 ♖f5 15 ♗g4 ♖d4

16 ♗xc8

Ook kansrijk voor wit is 16 ♗e6+!? ♗xe6 17

♞xe6 ♞xe6 18 dxe6 ♞f5?! (Misschien is 18...♞e5 een betere zet, maar dan geeft Pelletier 19.c5 ♞e7 20 Dd5!) 19 c5 d5 20 ♞d6! cxd6 21 e7 ♞d7 22.cxd6 ♞e8 (Of 22...f3 23 ♞c7+., Pelletier-Gormally, Hastings 1996/1997) 23 ♞c7 ♞xd6 24 ♞a4 en wit won, Pelletier-Jakob, Zürich 1998.

16...♞xc8

Of 16...♞xc8 17 ♞f3 ♞xf3+ 18 ♞xf3 ♞f5 19 c5 ♞e5 20.h3 ♞g7 21 b5 h6 22 a4 met voordeel voor wit, G.Timoshenko-Kutsin, Kharkov 1997.

17 ♞f3 ♞xf3+ 18 ♞xf3 ♞f5 19 ♞c2

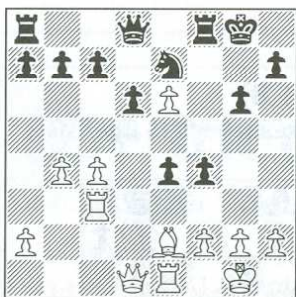
Hier bracht 19 ♞e2 ♞d7 20 h3 b6 21 b5 ♞cf8 22 ♞d2 ♞e5 23 ♞ce1 h5 24 ♞d3 g5 25 ♞f3 ♞f6 26 ♞e8! wit eveneens in het voordeel, Finocchiaro-Cayford, correspondentiepartij 1996/1998, Finale 15e Wereldkampioenschap.

19...♞d7 20 b5 b6 21 ♞ce2 ♞e5 22 ♞d2 ♞cf8 23 ♞a3 g5 24 ♞f3 ♞f6 25 h3 h5 26 ♞d3 ♞h7 27 ♞e8 g4 28 ♞1e6! ♞xe8 29 ♞xe8+ ♞f7 30 ♞c8 ♞g6 31 hgx4 hgx4 32 ♞h2 ♞h5 33 ♞xc7

en wit won, Kilgour-Cayford, correspondentiepartij 1996/1998, Finale 15e Wereldkampioenschap.

VARIANT C)

13...♞f6 14 ♞e6 ♞xe6 15 dxe6 ♞xc3 16 ♞xc3 fxe4

17 ♞f1

Alternatieven zijn:

1) 17 ♞b1 f3 18 gxf3 ♞c6 19 ♞e3 ♞g5+ 20 ♞h1 ♞ae8 21 ♞g1 ♞f5 22 ♞xe4 ♞xe4 23 ♞xe4 ♞xb4 24 c5 (24 ♞b1 ♞a6) 24...dxc5 25 ♞b1 b6 26 e7 ♞f5 met voordeel voor zwart, Veingold-Cheutshenko, kampioenschap van Estland 1999.

2) 17 ♞g4 ♞c6 (Voor 17...a5 18 b5 e3 zie

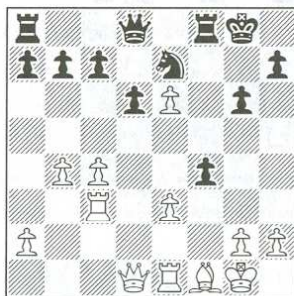
Variant D. In Sirota-Ohtake, correspondentiepartij 1999/2000, voorronde 14e Olympiade, speelde zwart het onmiddellijke 17...e3 -er volgde 18 fxe3 fxe3 19 ♞xc3 c6 20 ♞d4 d5 21 c5 (Misschien is 21 cxd5 ♞xd5 22 ♞c5!?) een versterking) 21...a5 22 a3 axb4 24 Dxb4 ♞a5 25 ♞b1 ♞xb4 26 ♞xb4 ♞a7 27 ♞eb3 ♞g7! met een ongeveer gelijk eindspel) 18 ♞xe4 ♞e5 en nu:

a) 19 g3 g5 20 h4 ♞h8 met onduidelijk spel, Kramnik-Shirov, blindpartij Monaco 1998.

b) 19 ♞h3 a5 (In Lopepe-Berdichesky, correspondentiepartij 1998, Amici Sumus, geschiedde 19...♞c7 20 c5 ♞ad8 21 ♞c1 met een klein voordeel voor wit) 20 b5 b6 21 g3 f3 22 ♞g4 ♞f6 23 ♞f4 ♞c7 24 ♞xf3 ♞xf3+ 25 ♞d3 ♞xe6 met een gelijke stelling, Chorfi-Söderberg, correspondentiepartij 2000, Henriksen Memorial.

c) 19 c5!? ♞f6 20 cxd6 ♞xg4? (Er is niet beter dan 20...cxd6 21 ♞h3 met enig voordeel voor wit) 21 ♞xc7 ♞h4 22 ♞d4 ♞xh2+ 23 ♞f1 ♞h1+ 24 ♞e2 f3+ 25 gxf3 ♞xf3+ 26 ♞d2 ♞f6 27 ♞f4 en wit had een gewonnen stelling, Bengtson-M.Garcia, Framingham 2001.

17...e3 18 fxe3

18...♞c6

Misschien is 18...fxe3 een betere zet: 19 ♞xc3 (19 ♞xe3!?) 19...c6 20 ♞d2 ♞b6! (In Kramnik-Shirov, Tilburg 1997, geschiedde 20...d5 21 cxd5 cxd5 22 ♞d4! ♞d6 23 ♞c5 ♞f4?! 24 ♞f3 ♞g5 25 ♞f7! ♞xf7 26 exf7+ ♞xf7 27 ♞c7 ♞b4 28 ♞e3 ♞xb4 29 a3 ♞h4 30 ♞xb7 met voordeel voor wit) 21.Kh1 Tad8 22.a3 d5 23.c5 Dc7 24.g3 b6 25.Tc3 1/2-1/2, Pankratov-Berdichesky, correspondentiepartij 1998, Pappier Memorial.

19 exf4 ♞xf4 20 b5 ♞e5 21 g3 ♞f5

Na 21...♞f6? 22 ♞g2 c6 23 c5! ♞a5, Fyllingen-Djurhuus, kampioenschap van Noorwegen 1999, is 24 ♞b3! winnend, Fritz.

22 ♖g2 ♜b8 23 c5 ♗e7 24 cxd6 cxd6 25 ♗d5
 ♘g4 26 ♗d4 b6 27 ♚ec1 ♘f6 28 ♜c8+ ♜xc8
 29 ♘xc8+ ♗g7 30 ♗c3! ♚xd5 31 ♜c7 ♗f8 32
 ♚xe7 ♗xe7 33 ♗c7+

met voordeel voor wit, hoewel zwart er in

slaagde de partij remise te houden, Troffiguer-Ruch, correspondentiepartij 1999/2000, kampioenschap van Frankrijk.

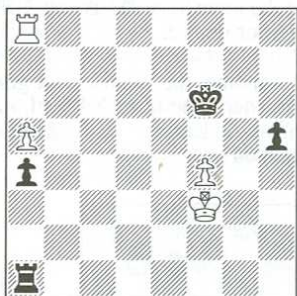
Het tweede deel van dit artikel verschijnt in het volgende nummer van Schaakschakeringen.

Eindspelen met torens

G VAN PERLO

In Schaakschakeringen 359 behandelde ik een aantal patwendungen. Omdat dit onderwerp nog niet afgesloten is, ga ik hier nu mee verder.

Steeds moeilijker wordt het de mogelijkheden te onderkennen, als de pionnen nog verder uit elkaar staan, zoals bij voorbeeld in diagram 042 uit Kluger-Sandor, Hongarije 1955, waarin zwart als volgt een fraaie remise bevocht:

042

1...Kf5 2 a6 Ra3+ 3 Kg2 Kg4 4 a7

Of 4 f5 ♚a2+ 5 ♗f1 ♗f3 6 ♗e1 ♚e2+ 7 ♗d1 ♚e7=

4...♚a2+ 5 ♗g1 ♗f3 6 ♗h1 h4 7 f5 ♗g3

Het patmotief wordt in de stelling gebracht.

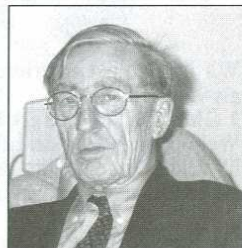
8 ♚g8+ ♗h3 9 ♗g1

of 9 a8 ♗a1+!

Zag u die?

9...♚g2+ 10 ♚g2:

Pat.

Wat sneu kwam zwart eraf in Zurahov-Vaisman, UdSSR 1966, (diagram 043).

043

Het begon allemaal zo mooi met:

1 ♚e8 ♚xa7 2 ♚e7+ ♗h8!

Niet uit het veld geslagen bleef wit het vrolijk proberen:

3 ♗f7 ♚a6 4 ♗g6 ♚a8 5 ♗xf6

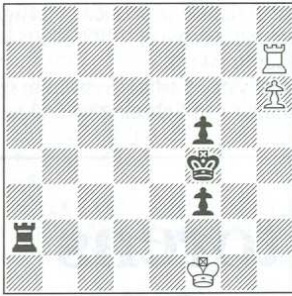
Zoals we in het begin van dit hoofdstuk al opmerkten, blijft dit soort technische stellingen slachtoffers maken en de zwartspeler voegde zich daar gedwee bij.

Hij ging nu namelijk in de fout met:

5...♗g8? 6 ♗g6

en moest teleurgesteld opgeven, een lot, dat hij zich met 5...♚a6! had kunnen besparen.

Niet alledaags was het slot van de partij Snosko-Borowski-Salwe, Ostende 1907 met een dubbelpion (diagram 044).

044

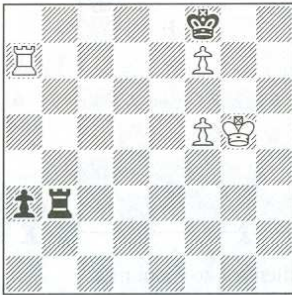
Wit lijkt volledig verloren, maar redt zich er als volgt uit:

1 ♖h8 f2 2 ♗h7 ♜f3 3 ♖a8! ♜xa8 4 ♗h8 ♜

Wel heel toevallig dekt deze nieuwe dame op h8 veld a1, zodat zwart daar niet 'effe' mat kan geven en moet berusten in ♜xh8. Pat.

Heel aardig is de volgende, diagram 045 uit Hamming-Wackers, Nederlandse clubcompetitie 1940. Er volgde:

1...a2 2 ♜g6

045

Of **2 ♜xa2 ♜xf7 =**

2...♜g3+ 3 ♜f6 ♖a3!

remise, wegens **4 ♜xa3 a1 ♜** met schaak **5 ♜xal**. Pat.

We gaan nu broeden op stellingen met drie tegen twee pionnen en beginnen dit broedsel met diagram 046 uit Tomovic-Vidmar, Ljubljana 1945.

046

Duidelijk is dat wit aan zet kan winnen met **1 ♖e7! ♜d1 2 ♖e8 ♜d2 3 f6! ♜g6 4 ♖g8 ♜h6 5 e6**.

Hij speelde echter:

1 ♜d6

en het loont de moeite even goed bij de dan ontstane stelling stil te staan en te proberen de redding te vinden, die de sluwe vos Vidmar op het bord bracht.

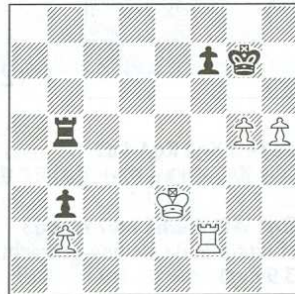
We hebben de wending al eerder gezien, maar om het ook in deze stelling te vinden!!

1...♜xe5 2 ♜xe5 f6+!!

Remise. Mooi, nietwaar?

Merk nog op, dat **2 ♜xf7** ook niet wint. Behalve de dulle toren **2...♜d5+** is ook **2...♜e4** goed genoeg voor remise.

Een aardige wending, die we al eerder gezien hebben met minder pionnen op het bord, stamt uit Wockenfuss-Andersson, Bad Lauterberg 1977. (diagram 047).

047

Wit vervolgt met:

1 ♗h6+ ♜g8 2 ♗h7+ ♜h8

Braaf de hoek in en met voor ons duidelijke bedoelingen. Zwart kon niet op h7 nemen, want dan volgt **3 ♜f7** en **4 ♜b7** met een theoretisch verloren eindspel.

3 ♖xf7 ♜e5+ 4 ♜d4 ♜d5+

Daar is ie alweer. Wit kan niet meer aan remise ontkomen, al probeerde hij het nog wel een paar zetten.

Geduld blijft een schone zaak. Dat realiseren we ons weer eens, als we zien wat er gebeurde in Hübner-Adorjan, match Bad Lauterberg 1980 (diagram 048).

048

Zwart aan zet heeft een langzame winst voor het grijpen. Als hij, inderdaad geduldig 1... ♜xh3 speelt komt het wel goed.

Maar hij zag iets snellers aan zijn oog voorbijflitsen en liet zich in op:

1... ♜c5??

Hübner hielp hem meteen uit de droom:

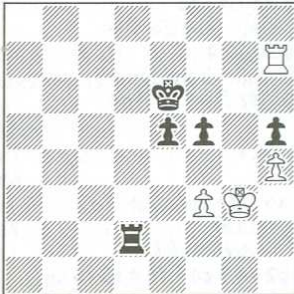
2 ♜xh4!

Zwart moest zich daarna met:

2... ♜xg5

Pat tevreden stellen. Zwaar gefopt dus!

En in diagram 049

049

uit Ostojic-Stupica, Yugo-Slavië 1967 werd ook al een mooie droom om zeep geholpen, want zwart aan zet dacht de partij meteen te beslissen met:

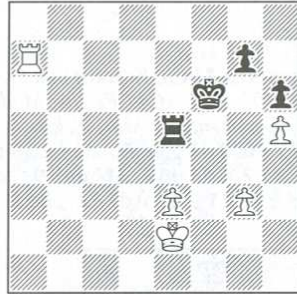
1... f4+ 2 ♜h3 ♜f2

Het vervolg zal ieder duidelijk zijn:

3 ♜e7+!

en weer was er iemand een illusie armer!

Zie nu diagram 050 uit Hansen-Schneider, Denemarken 1983:

1 ♜a6+

Met het oog op het vervolg, valt iets te zeggen voor 1 g4

1... ♜g5 2 ♜g6+ ♜xh5 3 ♜xg7

en het is al niet meer moeilijk te raden:

3... ♜xe3+!

hoera, half puntje gered!

*Het NBC-bestuur
en alle medewerkers
van/aan
Schaakschakeringen
wensen alle leden
prettige kerstdagen
en een gelukkig en
goed nieuw
schaakjaar!*

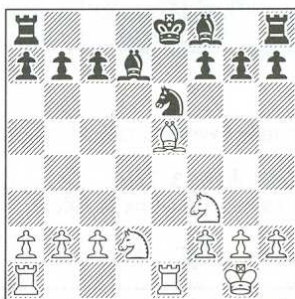
Lekker veel partijen (voor de feestdagen)

MICHAEL SPOONER-MARC SCHROEDER

ICCF WC25SF05 2001; (C43 Petrov, Modern
(Steinitz) A); Commentaar: Marc Schroeder}

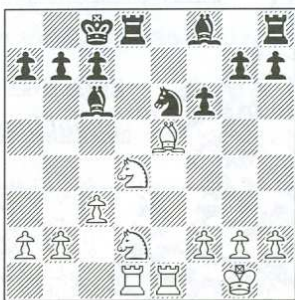
1 e4 e5 2 f3 f6 3 d4 d4 4 d3 c6 5 de5
c5 6 0-0 d3 7 d3 d6 8 f4 de5 9 d8+
d8 10 e5 e6 11 e1 d7 12 b2

A) 12 d7 c8 13 e5 c2=
(Bezgodov - Horvath, EU Cup Ljubljana 1995)

B) 12 g5!? e8 13 g3 (13 h7
e7) 13... e7 14 e6 e6 15 c3 c6 16
d1 d8 17 e4 d1 18 d1 f6 19 d6+
d6 20 d6 f7 21 f4 e8=
(van Wieringen-Schroeder, Dick Smit Memorial
2000-2001 (SchSch 353, pagina 101))

12... 0-0-0 13 d1 c6 14 c3 f6!? 15 d4?

15 g3=; 15 f6? g6 16 e6 f3 17 g3

h6 18 e2 f4-/+

15... c5 16 c6 bc6 17 d4 d3 18 e6 c5
19 e3 b2 20 b1 a4 21 c4 d6 22 b3
b6 23 g4 h5 24 h3 hg4 25 hg4 d7 26 e4
g6 27 f3 f5 28 gf5 gf5 29 h4 f4 30 h8
h8 31 c1 c4 32 c3 b6 33 a3 a8
34 d3 c6 35 f1 d5 36 e2 e8+ 37
d1 b4 38 d2 c4 39 d4 c5 40 a4 c3 41
a5 b5 42 a3 c6

1-0

S DE WEERT-J MALMSTROM

Interland; 1996 (A56 Benoni D)

1 d4 f6 2 c4 c5 3 d5 a6 4 c3 e6

De laatste boek-zet, van nu af zonder de
gebruikelijke theorie. Meestal wordt nu 4...b5
gespeeld.

5 e4 d6 6 f3 b7 7 de6 fe6 8 a4 b8 9
e2 e5 10 g5 b6 11 0-0 c6 12 d1 b6
13 f4 e7 14 d5 d5 15 ed5 b6 16 fe5
de5 17 c2 g6 18 d3

Wit krijgt de stelling onder controle.

18... g8 19 e2 d6 20 e1 d7 21 e4
c7 22 g5 g5 23 g5 d6 24 f1

24 h7 is geen optie: 24...e7)

24... g7

24... e7 25 e6

25 e6 g8 26 f2 b5

26... e7 27 af1 h8 28 e4

27 af1 bc4 28 c4

Met de beslissende dreiging f3

28... b6 29 f7 b4 30 e4

1-0

30... c4 31 c4

JAN BART VAN DAATSelaar-

JAQUES VERMEULEN

2001; A00 Polish (Sokolsky)

1 b4 e5 2 b2 e4 3 c4 f6 4 a3 c5

Hier probeerde ik direct het witte initiatief op
de damevleugel tot staan te brengen.

4 ... a5 5 b5 c5 6 d4 ed3 7 e3 0-0 8 d3

5 b5

5 bc5 c5 6 e3 0-0 7 c3 d6 8 c2

5 ... d5

Een tegenactie in het centrum als logisch

gevolg op het witte initiatief op de damevleugel. 5 ... ♖e7 6 ♘c3 0-0 7 e3 d5 8 cd5 ♙f5 9 ♗ge2
6 e3

Een nieuwtje, maar mij in deze stelling niet onbekend 6 cxd5 ♗xd5 (6... ♗xd5 7 ♗xf6 gxf6 8 ♘c3 ♖e5 9 e3 ♗e6 10 ♗ge2 c4 11 ♗d4 ♗d7 12 a4 ♗c5 13 ♗xe6 ♗xe6 14 f3 f5 15 f4 ♗g7 16 ♖a3 O-O 17 ♗e2 ♗d3+ 18 ♗xd3 cxd3 19 ♗b3 ♖ac8 (Gottert, H - Turcan, M, Sala 1994 (50)) 7 ♗c2 ♙f5 8 e3 ♗d7 9 ♗e2

6 ... d4 7 ed4 cd4 8 d3 e3

Waarschijnlijk iets te voortvarend. Mogelijk is ook: 8... ♗c5 9 dxe4 ♗xe4 10 ♗d3 O-O 11 ♗xe4 ♗e8 12 ♗d2 f5 13 ♗e2 fxe4

9 fe3 de3 10 ♗f3

10 ♗f3 ♗c5 11 ♗e2 0-0 12 ♗f6 gf6 13 ♗ec3 a6

10 ... ♗d6

Met de bedoeling de zwarte e-pion te dekken via de diagonaal c1-h6.

1. 10 ... ♗e7 11 ♗e2 0-0 12 0-0 ♖e8 13 d4 ♗d6 14 c5 ♗c7 15 Nc3 ♗g4

2. 10 ... ♗g4 11 ♗c1 ♗e7 12 ♗g7 ♖g8 13 ♗d4 ♗f2 14 ♖g1 ♗h3 15 ♗c3 ♗g1 =

11 ♗e2 0-0 12 0-0 ♖e8

Na 12... ♗g4?! 13 ♗e1 wordt de loper tot een verklaring gedwongen. 13... ♗xe2 14 ♗xe2 ♗bd7 15 ♗c2 ♖e8 16 ♗c3

13 d4

Eerst 13 ♗c3 is misschien sterker. 13... ♗bd7 14 d4 b6 15 g3 (15 ♗c2 ♗c7 16 ♗d3 ♗b7 17 ♖ae1 ♗e7 =) 15... ♗g4 16 ♗b3

13 ... ♗g4

(13 ... ♗g4 14 c5 ♗f4 15 d5 ♗c7 16 h3 ♗h6 17 ♗e1 ♗g3 18 ♗d3 ♗f5 =

14 ♗c3 b6

(14 ... ♗c8 om de loper te dekken is minder, wegens 15 c5 ♗f4 16 ♗b3 ♗bd7 17 h3 ♗h3 18 c6 bc6 19 bc6 ♗c5 met sterk spel voor wit.

15 h3

Sterker lijkt 15 ♗e5 ♗xe2 16 ♗xe2 ♗bd7 17 ♗c6 ♗c7 18 g3. Een andere optie was 15 ♗e1 maar na 15... ♗bd7 16 h3 ♗h5 17 g4 ♗g6 18 ♗h4 ♗c4 19 ♗xe4 ♗xe4 heeft zwart goed tegenspel. 20 ♗f5 ♗c7 21 ♗xd6 ♗xd6 22 a4 a6

15 ... ♗h5

De loper terugtrekken is niet zo'n goed idee: 15... ♗c8 16 ♗g5 a6 17 ♗c2 g6 18 c5 bxc5 19 ♗b3 ♗e7 20 ♗ce4 ♗xe4 21 ♗xf7

16 g4

16... ♗g4

Zwart offert een stuk om de witte koning zijn verdediging te ontnemen. Veiliger was 16... ♗g6 (maar dat is mijn speelstijl niet). 17 ♗e5 ♗bd7 18 ♗xg6 hxg6 19 ♗f3 ♖c8 20 ♗c6 Bg3 21 ♗g2

17 hg4 ♗g4 18 ♗d3

18 ♗c2 geeft zwart de gelegenheid gebruik te maken van de verzwakte wittekoningsstelling door zijn stukken te activeren. 18 ... ♖e6 19 c5 ♖g6. Minder is 19... bxc5 20 ♗c4 ♖h6 21 ♗xf7+ ♗xf7 22 ♗e5+ ♗g8 23 ♗f7 ♖h1+ 24 ♗xh1 ♗h4+ 25 ♗g1 e2 of 20 ♗g6 hg6 21 cd6 ♗d6 22 ♗e4 ♗d5 23 ♗c3 ♗h5 24 ♗d1 ♗h3 25 ♗e3 ♗f1 en zwart is licht in het voordeel.

18 ... f5

18... ♗f6 19 ♗e2. Niet 19 ♗e4 wegens 19... ♗g6 20 ♗xd6 ♗f5+ 21 ♗h1 ♗xd3 22 ♖g1 ♗xd6 23 ♗xd3 ♗f4 met gevaarlijke aanval voor zwart. 19... ♗h3 20 ♗e4 ♗d7 21 ♗a8

19 c5 bc5 20 dc5

20 ♗c4+ levert niets op: 20... ♗h8 21 ♗d5 ♗f6 (21... ♗d7 22 dc5 ♗c5 23 ♗e2 ♖c8 24 ♗c6 ♖c7 25 ♗g2 ♗e7 26 ♗d3 ♖b8 27 ♖ab1) 22 ♗c2 cd4 23 ♗a8 ♗h3 24 ♗h1 (24 ♗d4 ♗g5+ 25 ♗g2 ♗g2 26 ♗g2 ♗h4 27 ♗f3) 24 ... ♗h6 25 ♗fd1 ♗g4+ 26 ♗g1 e2 27 ♗e2

20... ♗c5 21 ♗e2

Het bekende blokkadestuk in dit soort stellingen.

21...d7

De koning van de bedreigde diagonaal a2-g8 halen is niet geheel correct. 21...e7h8 22 c2 d7 23 xf5 xf5 24 xf5 f8

22 c2 f8 23 h2

Of 23 g2 d6 24 ed4 xf3+ 25 xf3 e8 26 b3+

23...g5

Het ziet er allemaal zeer dreigend uit voor wit, maar steeds vindt hij de juiste verdediging.

23 ... e2 lijkt goed, maar na 24 e2 g5+ 25 h1 moet zwart zijn aanval afbreken en krijgt wit de gelegenheid terug te slaan. 25 ... e7 26 f3 ad8 27 g1

24 c4+ e8 25 g4 fg4 26 e4

Hier komt zwart steeds meer in de problemen. Het witte loperpaar is zeer sterk en de zwarte stukken kunnen de samenwerking niet goed meer vinden.

Minder sterk was 26 e6 ad8 27 f5 xf5 28 xf5 h4 (28...f6 29 e5 g3 30 xf6 xf6 31 xf6 gxf6 32 g2) 29 xg4 f6 30 xf6 gxf6 31 g2 g8 32 f3 f2+

26...h4

26...h5 27 ad1 ad8 28 c2 fl+ 29 fl d6

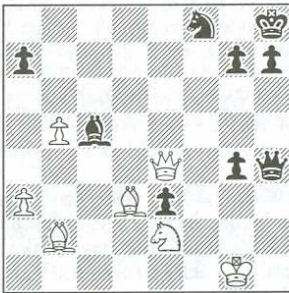
27 ad1

27 h1 h1+ 28 e1 e7 29 ad1 fl+ 30 fl fl f6 31 c1 e5 32 c2 e8 33 f4

27...f1+

Een optie was 27...ad8 28 h1 xh1+ 29 xh1 f6 30 g2

28 f1 f8 29 f8+ e8

30 g2

Het schijnoffer 30 xg7+ geeft zwart enig tegenspel, omdat wit hiermee het loperpaar geeft. 30...xg7 31 e5+ e6 32 xc5 e1+

30 ... h5

30...e6 31 f5 c7 32 f1 f2+ 33 f2 ef2 34 d4 d4 35 ed4 g3 36 d3 d5 37

f5

31 f1 b6 32 g3

Nu de torens van het bord zijn kan wit met zijn blokkadestuk gaan spelen om de witte aanval kracht bij te zetten.

32 ... e6 33 e5 d8 34 e4 f8+ 35 f5

Nu de dames van het bord verdwijnen is het snel uit. Ik had hier alleen op 35 f5 gerekend. 35...e7 36 e4 (36 e2) 36...c5 37 xg7

35...f5+

35...e2+ 36 e2 f5 37 f5 c7 38 c7 d7 39 a4 e6

36 f5 c5 37 c2

Zeer sterk is ook 37 xg7+ e7 38 c2 g6 39 f8 f7 (39...d7 40 xe3+ f7 41 h6 c5 42 a4 b6 (42...e5 43 e2 f3 44 e4 d4+ 45 f2 d6 46 g5) 43 a5 c8 44 d5) 40 h6 e6 41 xe3 d4 42 d3 f3

37...e6

37...e7 38 e3+ g6 39 d5 d7 40 b6 e5 41 c8 h4 42 a7 d4 43 g1

38 a4

38 d3 c7 39 c7 d7 40 a4 g5 41 c4 h4 42 a5 b5 43 b5 g3

38...g5

38...c7 39 c7 e2+ 40 e2 c7 41 e4 g5 42 d4 h4 43 c6 g7 44 a7 f6 45 c6

39 g7+

1-0

Toen ik hier de stand nog eens op me had laten inwerken, zag ik de zwarte vrijpionnen langzaam van het bord verdwijnen. Tijd om op te geven. Een zeer spannende partij die veel energie van mij vergde.

F LAVOISIER (F) (2215)-J DE WAARD (2450)

1st Northsea Team Tournament: 1999; B30

1 e4 c5 2 f3 c6 3 b5 e6 4 0-0 dge7 5

c3 a6 6 xc6 xc6 7 d4 cxd4 8 xd4 xc7

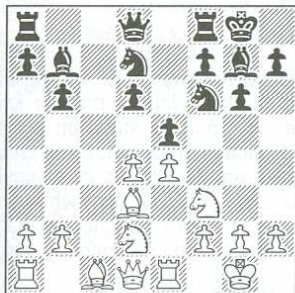
9 xc6 xc6 10 d4 c5 11 d1 xd4 12

xd4 b5 13 f4 b7 14 a3 c6

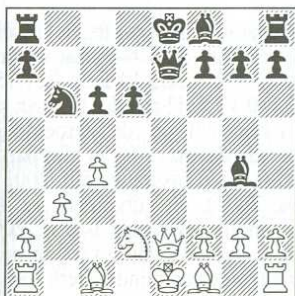
15 ♖d6 a5 16 ♗xf8 ♗xf8 17 ♖ad1 f5 18 f3
 ♜e7 19 e5 f4 20 ♖e2 ♗f5 21 ♗xf4 ♗xe5 22
 ♜f2 g5 23 ♗fd4 h5 24 h4 ♗g8 25 b4 axb4 26
 axb4 d5 27 g3 ♗f8 28 ♖a1 ♗ef5
 1/2-1/2

J DE WAARD (NL) (2450)-R BOGER (2460)
1st North Sea Tournament; 1999; B50
 1 e4 c5 2 ♖f3 d6 3 c3 ♖f6 4 ♗e2 ♗bd7 5 d3
 b6 6 0-0 ♗b7 7 ♗bd2 g6 8 d4 cxd4 9 cxd4
 ♗g7 10 ♗d3 0-0 11 ♗e1 e5

12 d5 a5 13 ♖b1 ♖c5 14 ♗c2 ♖d7 15 ♗c3 b5
 16 ♗e3 Rfc8 17 ♗d2 a4 18 a3 ♗g4 19 ♗g5 h6
 20 ♗h4 ♖c7 21 f3 ♖f6 22 ♖f1 Nh5 23 ♗g3
 ♗xg3 24 ♗xg3 ♗f6 25 ♖d2 ♗h7 26 ♗f2 ♗g5
 27 ♗e3 ♗xe3+ 28 ♗xe3 ♗a6 29 f4 ♖e8 30
 ♗f1 ♗b8 31 ♗xe5 ♖xe5 32 ♗f2 ♗g7 33 ♗e1
 ♗e7 34 ♖d2 ♗c8
 1/2-1/2

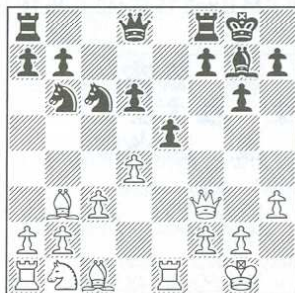
M VLASVELD (NL)-N LAURISEN
1st North Sea Tournament; 1999; C45
 1 e4 ♖c6 2 ♖f3 e5 3 d4 exd4 4 ♗xd4 ♖f6 5
 ♗xc6 bxc6 6 e5 ♖e7 7 ♗e2 d5 8 c4 ♗b6 9
 ♗d2 d6 10 exd6 cxd6 11 b3 ♗g4

12 ♖xe7+ ♗xe7 13 ♗b2 0-0 14 ♗d3 d5 15 f3

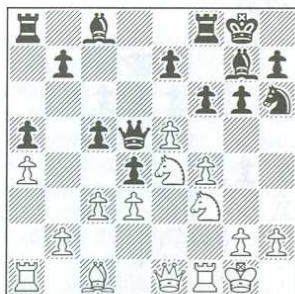
16 ♗e6 16 0-0 dxc4 17 ♗xc4 ♗xc4 18 ♗xc4
 ♗xc4 19 bxc4 ♗c5+ 20 ♗h1 ♗fe8 21 ♗fe1 f6
 22 ♗c3 ♗xe1+ 23 ♗xe1 ♗d8 24 h3 ♗d3 25
 ♗c1 ♖f7 26 ♗h2 g5 27 ♗c2 h5 28 ♗d2 ♖g6
 29 ♗b2 h4 30 ♗c2 f5 31 f4 ♗d6 32 ♖g1 g4 33
 c5 ♗c7 34 ♗b2 g3 35 ♖f1 ♗d4 36 ♗e3 ♗e4
 37 ♗d2 ♗xf4 38 ♗e1 ♗e3 39 ♗b8 ♗c4
 0-1

MJF REIJNEN (NL)-ROZIER
1st North Sea Tournament; 1999; B04
 1 e4 ♖e2 e5 ♗d5 3 d4 d6 4 ♖f3 g6 5 ♗c4
 ♗b6 6 ♗b3 ♗g7 7 0-0 0-0 8 exd6 cxd6 9 ♗e1
 ♗g4 10 c3 ♗c6 11 h3 ♗xf3 12 ♖xf3 e5

13 dxe5 dxe5 14 ♗e3 ♖e7 15 ♗xb6 axb6 16
 ♗d2 ♗a5 17 ♗d5 ♗fd8 18 ♗ad1 ♗d7 19 ♖f1
 ♗c8 20 ♗e3 ♗dc7 21 b4 ♗c6 22 ♗b3 e4 23
 ♖g4 ♗e5 24 ♗xe4 ♗d7 25 ♗d5 ♗e8 26 ♖f4
 1-0

M DONNELLY (2365)-J DE WAARD (2450)
1st North Sea Tournament; 1999; B23
 1 e4 c5 2 ♗c3 ♗c6 3 f4 g6 4 ♖f3 ♗g7 5 ♗b5
 ♗d4 6 0-0 ♗xb5 7 ♗xb5 d5 8 e5 a6 9 ♗c3 d4
 10 ♗e4 ♖d5 11 d3 ♗h6 12 ♖e1 0-0 13 a4 a5
 14 c3 f6

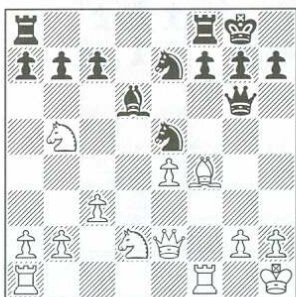

15 cxd4 cxd4 16 exf6 exf6 17 ♖d2 b6 18 b4
 ♙g4 19 bxa5 f5 20 ♗f2 ♖e3 21 axb6 ♖e8 22
 ♗d1 ♗a6 23 ♗xe3 dxe3 24 ♗c3 ♗xd3 25
 ♗xg7 ♗xf1 26 ♗e5 ♗a6 27 ♗xe3 ♗b7 28
 ♗c3 ♖ec8 29 ♗c7 ♗a5 30 ♗f6 ♗f8 31 ♗e7
 ♗fa8 32 ♗d6 ♗b5 33 ♖e1 ♗b3 34 ♗e5 ♗f7
 35 ♗c7 ♗d3 36 ♗b2 ♗xc7 37 bxc7 ♗xf3 38
 gxf3 ♗f7 39 ♗e5 ♗e7 40 a5 ♗d7 41 ♗a1
 ♗d6 42 ♗xd6 ♗xd6 43 ♗c1 1-0

M VLAASVELD (NL)-G: BLOMSTRAND

1st North Sea Tournament; 1999; C45

1 e4 e5 2 ♗f3 ♗c6 3 d4 exd4 4 ♗xd4 ♗c5 5
 ♗e3 ♗f6 6 c3 ♗ge7 7 ♗c4 ♗e5 8 ♗e2 ♗g6 9
 0-0 d6 10 f3 0-0 11 ♗d2 d5 12 ♗h1 dxe4 13
 fxe4 ♗g4 14 ♗f4 ♗xe2 15 ♗xe2 ♗d6 16 ♗b5

16... ♗c6 17 ♗f3 a6 18 ♗xd6 ♗xd6 19 ♗ad1
 ♗e7 20 ♗xe5 ♗xe5 21 ♗d5 ♗g6 22 ♗g3 c6
 23 ♗d4 ♗ad8 24 ♗fd1 ♗xd4 25 cxd4 ♗e6 26
 b3 f5 27 e5 ♗e7 28 ♗e1 ♗d5 29 ♗d2 f4 30
 ♗f1 ♗f5 31 ♗c1 1/2-1/2

HBC SCHAPER (NL)-KRISTEN JOHANSSON

1st North Sea Tournament; 1999; C44

1 e4 e5 2 ♗f3 ♗c6 3 d4 exd4 4 ♗xd4 ♗f6 5
 ♗xc6 bxc6 6 e5 ♗e7 7 ♗e2 ♗d5 8 ♗d2 g6 9
 c4 ♗a6 10 b3 ♗g7 11 ♗b2 ♗b4 12 ♗f3 c5 13
 g3 0-0 14 ♗g2 d5

15 0-0 ♗ad8 16 ♗fd1 ♗fe8 17 ♗e1 dxc4 18
 bxc4 ♗xd1 19 ♗xd1 ♗xe5 20 ♗xe5 ♗xe5 21
 ♗xe5 ♗xe5 22 a3 ♗xc4 23 axb4 cxb4 24 f4
 ♗c5 25 ♗f2 a5 26 ♗e3 ♗b5 27 ♗d5 ♗c3+ 28
 ♗d2 c6 29 ♗d8+ ♗g7 30 ♗c2 h5 31 f5 gxf5
 32 ♗d6 ♗c5 33 ♗d4 a4 34 ♗xc6 ♗xc6 35
 ♗xc6 ♗xc6 36 ♗xc6 b3 37 ♗d4 ♗f6 38 h4
 ♗e5 39 ♗b5 f4 40 gxf4+ ♗xf4 41 ♗e2 ♗g3
 42 ♗e3 b2 43 ♗a3 f5
 0-1

MD ETMANS-PJ VAN DER HOUWEN

C02; Frans; KE-04, 2001/02

Commentaar: PJ van der Houwen

Tot en met de 24e zet verliep deze partij vrij rustig, wit probeerde wat op de koningsvleugel, zwart op de damevleugel, maar er kwam niet veel van de grond. Ik stond op het punt remise voor te stellen, maar wilde nog een laatste poging doen om de actie op de damevleugel te intensiveren. Tegen de verwachtingen in kreeg zwart een gevaarlijk initiatief dat in kwaliteitswinst resulteerde met uitzicht op verdere pionnenwinst. Wit gaf daarna op.

1 e4 e6 2 d4 d5 3 e5 c5 4 c3 ♗c6 5 ♗f3 ♗d7 6
 ♗e2 ♗ge7 7 ♗a3 cxd4 8 cxd4 ♗f5 9 ♗c2
 ♗b6 10 0-0 a5 11 ♗h1

Gurevich speelde in zijn partij tegen Grischuk (North Sea Cup, 2000) 11 ♗b4, maar kwam na 12 ♗e3! ♗c8 13 ♗xf5 exf5 14 ♗d2 ♗e7 15 a3 ♗c6 16 ♗c3 0-0 17 ♗d2 minder te staan vanwege wits overwicht op de damevleugel. Barsov probeerde daarna 11 h5 in zijn partijen tegen Ehlvest (United Insurance 5th, 2001) en Frhat (Ikaros, 2001), en vervolgens 11 ♗c8 tegen Hadzimanolis (eveneens Ikaros, 2001). De laatste twee partijen won zwart, maar dat was meer tengevolge van minder sterk spel van de witspelers. Daarom nu maar voor een gewone ontwikkelingszet gekozen.

11... ♗e7 12 g4 ♗h4 13 ♗xh4 ♗xh4 14 f4

Wit besluit om actie op de koningsvleugel te gaan voeren. Zwart ziet daarom af van de korte rokade en probeert tegenspel op de damevleugel te krijgen.

14 ♖c8 15 f5 ♜c7 16 f6 gxf6 17 exf6 h6

Ter voorbereiding van een later ♗g5.

18 ♖b1

Hier had ik 18 ♖d3 verwacht om de druk op de koningsvleugel op te voeren, maar wit wil kennelijk op voorhand de b-pion dekken wanneer ♗c1 door een toekomstig ♗g5 van zwart afgeruimd moet worden.

18 ♖a7

Om ♖d3 tegen te gaan. Wanneer wit nu 19 Dd3 zou spelen, komt 19 ♗b5! met een mogelijk vervolg: 20 ♖b3 ♖c6 21 ♗xb5 ♖xb5 22 ♖xb5 ♗xb5 en wits d-pion gaat verloren.

19 ♖a3

Vermoedelijk om ♖d3 toch weer mogelijk te maken omdat ♗b5 hiermee verhinderd wordt!

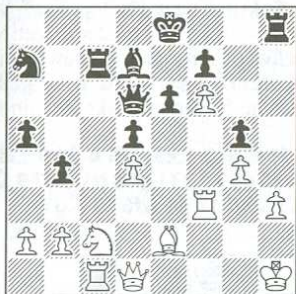
19 ♗g5 20 ♗xg5 hxg5 21 ♖f3

Alternatieven waren 21 ♖d3 of 21 ♖d2. Zwart moet ondertussen verder met zijn initiatief op de damevleugel, bij voorbeeld door de b-pion te laten oprukken. Dus moet de zwarte dame plaats maken.

21 ♖d6 22 h3 b5 23 ♖c1

Deze zet heb ik niet begrepen. Ik had eerder 23 ♖d2 of 23 ♖c2 verwacht.

23 b4 24 ♖c2

In deze stelling stond ik op het punt om remise voor te stellen, omdat de partij maar door leek te sudderen zonder dat er veel gebeurde. Als een laatste poging de partij wat leven in te blazen wilde ik nog proberen via ♗b5-♖c6-♖d7-♖hc8 langs de enige open lijn in de stelling wit onder druk te zetten. Dat bleek succes te hebben.

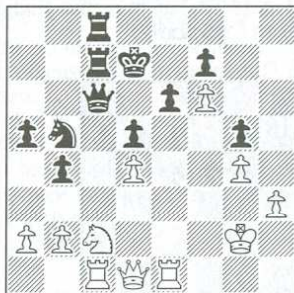
24... ♗b5 25 ♖g2 ♖c6 26 ♖f1?!

Misschien zou 26 ♗d3 ♗xd3 27 ♖xd3 ♖d7 beter voor wit zijn geweest.

26 ♖d7 27 ♖e1 ♖hc8

En opeens staat wit met de rug tegen de muur. Er dreigt ♗xe2 waarna het paard op c2 verloren gaat. Dit paard staat gepend en kan niet weg.

28 ♗xb5 ♗xb5

Wit is af van die lastige zwarte looper, maar nu wordt wel zwarts paard geactiveerd waarmee wits d-pion bedreigd wordt, terwijl het paard op c2 nog steeds onder vuur ligt. Waarschijnlijk heeft wit niet veel beters. Met 28 ♖d2 ♗xe2 29 ♖xe2 ♖c4 30 b3 ♖c3 31 ♖xg5 ♖d3 32 ♖d2 ♖xd2 33 ♖xd2 ♖b5 wint wit weliswaar een pion, maar nu gaat het paard op c2 zeker verloren.

29 ♖e2 ♖c4 30 ♖d2 ♖d6

Met de bedoeling ♖e4 te spelen en de kwaliteit te winnen. Een goed alternatief is natuurlijk het voor de handliggende ♖xa2.

31 ♖b1 ♖e4 32 ♖e3 ♖b5 33 a4 ♖b8 34 ♖e1

Wit heeft het lang weten te rekken, maar moet zich nu toch bij kwaliteitsverlies neerleggen.

34÷ ♗xd2 35 ♖xd2 b3 36 ♖f1 ♖c6

0-1

Wit gaf op. Na de bijna geforceerde variant 37 ♖f2 ♖c1 38 ♖xc1 ♖xc1 39 ♖g2 ♖f4 wint zwart eenvoudig nog een aantal pionnen.

J THORN LEESON-PJ VAN DER HOUWEN

C07: Frans; KE-04, 2001/02

Commentaar: PJ van der Houwen

Deze partij wordt gekenmerkt door een blunder van zwart, waardoor wit goede winstkanalen kreeg, en een blunder van wit, waarmee de partij weer in evenwicht kwam. Kort daarna werd tot remise besloten.

1 e4 e6 2 d4 d5 3 ♖d2 c5 4 ♖gf3 cxd4 5 exd5 ♖xd5 6 Lc4 ♖d6 7 0-0 ♖c6 8 ♖b3 ♖f6 9 ♖bxd4 ♖xd4 10 ♖xd4 Ld7 11 c3 ♖c7 12 ♖e2 ♖c8

Meer gebruikelijke voortzettingen zijn 12 ...

♠d6 en 12...0-0-0. De tekstzet is een poging om de theorie te verlaten. Later vond ik nog twee partijen met 12 ... ♠c8: de partij Vorobiov-Rustemov (Krasnodar, 1997) waarin 13 ♠b3 ♠d6 14 g3 0-0 15 ♠b5 ♠xb5 16 ♗xb5 Tfd8 volgde en die na 20 zetten in remise eindigde, en de partij Schlierkamp-Nowicki (1998) die al na 13 ♠b3 a6 in remise eindigde. **13 ♠d3 ♠d6 14 ♠b5 ♠xh2?**

Een blunder van een beginneling (uiteraard had zwart 14 ... ♠xb5 moeten spelen). In mijn analyse had ik alleen rekening gehouden met 15 ♗h1 ♗b8 16 g3 of 16 ♠e3, maar wit heeft iets beters.

15 ♗h1 ♗b8 16 f4!

En daarmee wordt zwarts loper lelijk in het nauw gebracht, want er dreigt ♗f3 en g3. Bovendien dreigt ♠e3 waarmee pion a7 onder vuur wordt genomen.

16 ... ♠g3 17 ♠e3 b6

Het enige, want 17 ... a6 wordt weerlegd door 18 ♠a7 ♗a8 19 ♠d6 en 17 ... 0-0 18 ♠xa7 ♗a8 19 ♠d4 verliest direct een pion.

18 ♗f3 ♠h4 19 ♠d4!

Maakt ♠e5 mogelijk en waar moet de zwarte dame dan naar toe! Het enige wat er op zit is die loper onschadelijk te maken, maar dat kost de kwaliteit.

19 ... ♠c5 20 ♠xc5 bxc5 21 g3?

Zie diagram volgende kolom

Hiermee geeft wit de winst uit handen. Met 21 c4 0-0 22 ♗h3, of 21 ♠a3 ♠d5 22 ♠c4, of 21 ♠ad1 0-0 22 ♠d6 zou wit een gewonnen stelling hebben gehad. Vermoedelijk heeft wit op de variant 21 ... 0-0 22 c4 ♠c8 gerekend, maar nu is het zwart die iets beters heeft.

21 ... ♠xg3! 22 ♗xg3 ♠xb5 23 ♠xb5 ♗xb5

Na deze afwikkeling heeft zwart 2 pionnen voor de verloren kwaliteit en voldoende tegen-

Stand na 21 g3?

spel. Er volgde nog

24 f5 0-0 25 fxe6 ♗c6+ 26 ♗g2 ♗xg2

waarna op voorstel van wit tot remise besloten werd. 1/2-1/2

B DE WOLF-PJ VAN DER HOUWEN

C48: Vierpaardenspel; KE-04, 2001/02

Commentaar: PJ van der Houwen

De Rubinstein-variant uit het Vierpaardenspel komt op het bord waarin wit licht voordeel krijgt. In het middenspel ontstaat een zeer complexe stelling waarin het nog alle kanten op kan gaan. In de tactische verwickelingen die dan volgen verliest zwart een toren en twee pionnen, maar krijgt daar het loperpaar voor terug. De lopers blijken bijzonder effectief te kunnen samenwerken hetgeen al gauw in pionwinst resulteert. Daarna wordt wits stelling snel minder en na 52 zetten staakt wit zijn zet.

1 e4 e5 2 ♠f3 ♠c6 3 ♠c3 ♠f6 4 ♠b5 ♠d4 5 ♠a4 c6 6 ♠xe5 d6 7 ♠f3 Lg4 8 d3 ♠d7 9 ♠e3 ♠xf3 10 gxf3 ♠h5 11 d4 ♠f6 12 ♠g1

In 6 van de 7 partijen, die de 2001-versie van

de Megadatabase van Chessbase geeft, werden via 12 ... ♖xf3 de dames afgeruild. Alleen in Aks-Karakehajov (Wch U20 Athene, 2001) werd 12 ... ♖xf3 gespeeld. In die partij stond wit na 13 ♖d3 ♗h4 14 ♖g3 ♖xh2 15 ♖d2 ♗h5 16 d5 al beter en won de partij snel toen zwart 16 ... c5? speelde. Ondanks deze ongunstige voorbeeldpartij heb ik niet voor dameruil gekozen, omdat ik op winst wilde spelen.

12 ... ♖xf3 13 ♖d3 h6

Dit voorkomt ♖g5 waarmee de zwarte dame in verlegenheid gebracht zou worden. Tweede mogelijkheid is natuurlijk om de dame naar h4 te spelen zoals in bovenstaande partij Aks-Karakehajov.

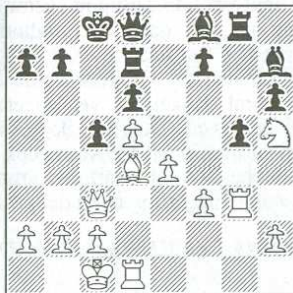
14 ♖g3 ♖h5 15 ♖e2 ♖g6 16 ♖f4 ♖h7 17 0-0 0-0

Wit is met voordeel uit de opening gekomen. Zijn stukken staan actiever opgesteld dan die van zwart.

18 d5 c5!

Het voor de handliggende 18 ... ♖c5 is niet goed. Na 19 ♖a3 ♖xe4 20 ♖xc6 a6 (bxc6 verliest direct) 21 ♖d4 staat wit nagenoeg gewonnen en na 19 ♖a3 ♖xe4 20 dxc6 bxc6 21 f3 loopt zwarts koning ernstig gevaar.

19 f3 g5 20 ♖xd7 ♖xd7 21 ♖h5 ♖d8 22 ♖c3 ♖g8 23 ♖d4

Er is een ingewikkelde stelling ontstaan met allerlei tactische wendingen. Zo dreigt wit ♖f6 met looper- of kwaliteitswinst. Anderzijds bedreigt zwart met ♖c7 wits looper op d4. Zwart mag overigens niet direct 23 ... ♖c7 spelen, want dan kan 24 ♖f6 ♖d7 25 ♖a5 ♖b8 volgen en wit heeft weer de beste papieren.

23 ... f5 24 ♖f6 ♖c7 25 ♖xg8 cxd4 26 ♖xd4 b6 27 ♖f6

Het witte paard kan niet naar f6 vluchten vanwege 27 ... ♖g7!

27 ... ♖xg8 28 ♖xf5+ ♖b7

De verwickelingen zijn achter de rug en zwart

heeft het loperpaar tegen wit een toren plus 2 pionnen.

29 h4?!

Verliest een pion. Waarom niet eenvoudig 29 ♖g2 of 29 c3.

29 ... ♖h7 30 ♖h3 gxh4 31 ♖g4 ♖g7

Wit mag de h-pion niet terugnemen, want 31 ♖xh4 wordt weerlegd door 31 ... ♖f6 32 c3 ♖xc3 en 31 ♖xh4 faalt op 31 ... ♖h8. In feite heeft wit nu een pion verloren! Zwart kan zich vervolgens opmaken om pion f3 onder druk te zetten.

32 c3 ♖f6 33 ♖b1 ♖g5 34 ♖gg1 ♖f7 35 ♖g2 ♖f8 36 ♖gf1 ♖g6 37 ♖h3 ♖h5 38 ♖d3

Wit heeft de f3-pion afdoende weten te dekken, maar zwart heeft nog een troef, namelijk de vrije h-pion.

38 ... ♖c8!

Wit mag de dames niet afruilen want dan is de h-pion nog moeilijker te stoppen.

39 ♖h2 ♖c4 40 ♖e2 h3 41 b3 ♖b5 42 c4 ♖e8 43 a3 ♖e5 44 ♖a2 ♖g7 45 ♖c2 ♖f4

De partij is gespeeld. Zwarts h-pion is niet meer tegen te houden. Er volgde nog:

46 b4 ♖g2 47 ♖f2 ♖g1 48 ♖c3 ♖d4 49 ♖b3 ♖c1 50 ♖b2 ♖xc3 51 ♖xc3 ♖xc3+ 52 ♖xc3

Wit gaf op: 0-1

PJ VAN DER HOUWEN-A STUART

B33: Siciliaans; KE-04, 2001/02

Commentaar: PJ van der Houwen

Een partij waarin weliswaar het evenwicht nooit echt verbroken is geweest, maar waarin wit wel heeft moeten vechten voor remise. De partij volgt Ljubojevic-Panno (Vina del Mar, 1988) tot en met de 10e zet van wit. Zwart kijkt dan af met een voor mij tot dan toe nieuwe zet. Vervolgens verloopt de partij tot zet 17 heel rustig; wit concentreert zijn stukken op de zwarte koningsstelling, zwart bereidt zich voor op actie op de damevleugel. Met 17...b4! gooit

zwart de knuppel in het hoenderhok. Er ontstaat een gecompliceerde stelling met allerlei tactische mogelijkheden. Wanneer de kruiddamp opgetrokken is, heeft zwart een vrijpion, terwijl wit met een dubbelpion zit opgescheept. In het boeiende eindspel weet wit het nog net op remise te houden.

1 e4 c5 2 ♖f3 ♗c6 3 d4 cxd4 4 ♘xd4 ♖b6 5 ♙b3 ♗f6 6 ♗c3 e6 7 a3

Zo speelde Chigorin tegen Paulsen in 1881, maar ook nu nog wordt deze zet gespeeld, getuige de partijen Anand-Kramnik en Topalov-Morozevich uit 2001.

7... ♗e7 8 ♙f4

In Anand - Kramnik volgde 8 f4.

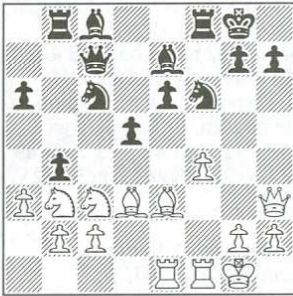
8... 0-0 9 e5

In Topalov-Morozevich volgde 9 ♗d6 ♗g4 10 ♗g3 ♗ge5 11 f4 ♗e3 12 ♗e2 ♗g6 13 ♖d3 ♖xd3 14 ♗xd3 en er kwam al gauw een eindspel op het bord. De tekstzet is wat dynamischer en bekend uit de partij Ljubojevic-Panno.

9... ♗e8 10 ♗d3 f6

Panno speelde hier 10...a6. Ik heb zelf geen partijen met 10...f6 kunnen vinden, maar zwart stuurde me later nog de partij Comp Rebel 6-Rohde uit 1994 waarin Rohde deze zet speelt (10...f6 11 ♗e3 ♖c7 12 exf6 ♗xf6 13 0-0 d5). De tekstzet het lijkt me aanzienlijk beter dan Panno's zet 10 ... a6.

11 ♗e3 ♖c7 12 exf6 ♗xf6 13 0-0 a6 14 f4 b5 15 ♖f3 ♗b8 16 ♖h3 d5 17 ♗ae1 b4!

Met deze zet komen opeens alle zwarte stukken tot leven.

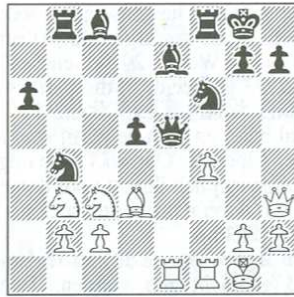
18 axb4 ♗xb4 19 ♗d4

Onder het motto 'aanval is de beste verdediging!'

19...e5!

De inleiding tot ingewikkelde tactische ontwikkelingen.

20 ♗xe5 ♖xe5

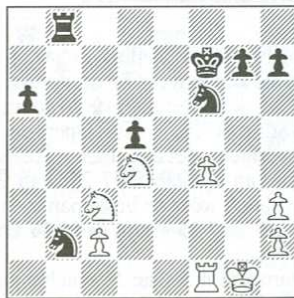

Wit moet hier kiezen tussen 21 fxe5 of 21 ♗xe5. Wanneer wit met de pion neemt, volgt bijna gedwongen de afwikkeling 21... ♗xh3 22 exf6 ♗xf6 23 ♗d5 ♗xd3 24 ♗e3 ♗xg2 25 ♗xf6 (♗xg2 verliest een pion) ♗xf6 26 Txf6 gxf6 27 Txd3. Het materiaal is in evenwicht, maar zwarts looper is in het eindspel sterker dan wits paard. Daarom koos ik voor 21 ♗xe5 in de verwachting naar een gelijkwaardig eindspel te kunnen afwickelen. Het pakte echter anders uit!

21 ♗xe5 ♗xh3 22 ♗xe7 ♗xd3

In de analyse van bovenstaand diagram had ik op dit punt alleen met de variant 23 cxd3 ♗xg2 24 ♗f2 ♗xb3 25 ♗xg2 rekening gehouden. Het onstane eindspel lijkt aardig in evenwicht. Maar ik zag nu pas dat zwart natuurlijk 23... ♗xb3 speelt en dan staat zwart na 24 gxf6 d4 25 ♗e2 ♗xd3 dankzij wits geïsoleerde dubbelpion en vooral dankzij de ver opgerukte vrijpion wel erg goed. Dus heb ik gekozen voor een variant waarin wit weliswaar ook een geïsoleerde dubbelpion en zwart een vrijpion krijgt, maar waarin die vrijpion minder gevaarlijk is.

23 gxf6 ♗xb2 24 ♗d4 ♗f7 25 ♗xf7 ♗xf7

De verwickelingen zijn achter de rug. Zwart

staat duidelijk beter. Zijn belangrijkste troef is de vrije a-pion. Mijn taxatie was dat de zwarte koning nodig is om de a-pion veilig te laten oprukken. Wits plan moet er derhalve uit bestaan om de zwarte koning af te snijden van de a-pion en de eigen koning midden op het bord te houden. Het zal vechten voor remise worden.

26 ♖a1 ♜b4 27 ♗c6 ♜b6 28 ♗e5 ♖e6 29 ♗f2 g5 30 ♜e1 ♗f5 31 fxg5 ♗xg5

Het is niet duidelijk wat zwart van plan is. Ik verwachtte dat hij direct aanstalten zou maken om zijn koning richting a-pion te sturen. Mogelijk dacht zwart dat toren en paarden de a-pion voldoende ondersteuning kunnen bieden?

In een latere correspondentie over deze partij schreef zwart dat 29...♗d6 beter geweest zou zijn en dat hij er inderdaad beter aan had gedaan de koning richting a-pion te dirigeren.

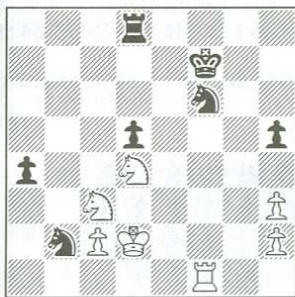
32 ♗f3+ ♖g6

32...♗f5 leidt tot pionverlies. Bij voorbeeld: 33 ♗xd5 ♗d3+ (of ♗xd5 34 ♜e5+) 34 ♖e3 ♗xe1 35 ♗d4+ ♖e5 36 ♗xb6).

33 ♗d4 ♗c4 34 ♖e2 a5 35 ♜g1+ ♗f7 36 Tf1 ♗d6

36...♖e7 leidt ook weer tot pionverlies: 37 ♜xf6! ♗xf6 38 ♗xd5+ ♖e5 39 ♗xb6 ♗xd4 40 ♗xc4 ♗xc4 met een duidelijke remisestelling.

37 ♗d3 ♗e5+ 38 ♖e3 ♗d8 39 ♖e2 h6 40 ♗f5 h5 41 ♗d4 ♗c4 42 ♗d3 ♗b2+ 43 ♗d2 a4

Eindelijk! Zwart besluit om zijn troef te gaan uitspelen, maar kan dat zonder ondersteuning van de koning tot succes leiden? Tenslotte zijn inmiddels alle witte stukken wél in de buurt!

44 ♗db5 ♖e7 45 ♜b1 ♗e4

Een poging om een tweede vrijpion te creëren, want wit moet nu wel het paard op e4 slaan waarmee de zwarte d-pion in een vrije e-pion overgaat. Niet slaan is onaantrekkelijk, bij

voorbeeld 46 ♖e2 ♗xc3+ 47 ♗xc3 a3 en zwarts a-pion vormt nu een reële bedreiging.

46 ♗xe4 dxe4 47 ♖e1 ♗c4 48 ♜b4

Het blijkt dat zwart óf zijn a-pion óf zijn e-pion moet verliezen. In beide gevallen ontstaat dan een remisestelling.

48...♜c8 49 ♜xa4

1/2-1/2

Remise op voorstel van wit. Het alternatief 48...♗b6 49 ♜xe4 is eveneens remise.

THOMAS BROEK-PSA GROOT

cr jan 1989-feb 1999; 1989; D38;

commentaar: Thomas Broek

Het leuke van de onderstaande partij is, dat er een cruciaal moment in zit, waarop je kunt kiezen voor een veilig eeuwig schaak of een onduidelijke uitkomst. Kijk zelf maar.

1 d4 ♗f6 2 c4 e6 3 ♗c3 d5 4 ♗g5 ♗b4

Veel gespeelde alternatieven zijn 4...♗e7, 4...c6 of 4...♗bd7.

5 ♗f3 h6 6 ♗xf6 ♗xf6 7 e3 0-0

Nu hoeft zwart niet meer steeds de consequenties van het damesschaak op a4 uit te rekenen.

8 ♜c1 ♗c6 9 ♗d2 dxc4 10 ♗xc4 e5

Zwart wil niet zonder invloed in het centrum en wil zijn dameloper meer speelruimte geven, maar wit kan nu kansrijk oprukken op de d-lijn.

11 d5 ♗a5 12 ♗d3 ♗d8!

Pion d5 kan natuurlijk ook zwak worden, en e4 geeft zwaktes op de zwarte velden.

13 ♖a4 ♖e7 14 a3 ♗xc3 15 ♜xc3

Nu dreigt wit met b4 het zwarte paard in te sluiten.

15...♗xd5 16 ♖e4!

Verleidelijker was 16 ♗xc7?? (16...♖xc7 17 ♖c8 mat), maar dat faalt op 16...♗d8! met stukwinst

16...♗d8 17 ♖h7+ ♖f8 18 ♖h8+

Wit moet nu rekening gaan houden met zijn zwakke d-lijn.

18...♖e7 19 ♖xg7

Nu kan wit na een eventueel ♗xd3 met ♖xe5+ en ♖xa5 het stuk weer terughalen.

19...e4!? 20 ♗xe4 ♗xd3

Na deze lepe tussenzet staat wits koning ook onveilig. Maar het voordeel van een correspondentieschaakpartij is, dat je de vluchtroute van de koning preciezer kunt uitrekenen, terwijl je je in bordpartijen aan zo een berekening niet durft te wagen.

21 ♖e5+ ♖f8 22 ♜xc7!?

Nu ontsnapt de witte koning net na 22...♗d1 23 ♖e2 ♗d3+ 24 ♖f3 of 23...♗g4+ 24 f3 en 25 ♖f2. Ondertussen dreigt er wél mat op h8.

♙g8 23 ♖f6+ ♜f8 24 ♜f4!

Nog steeds beschikt wit over dezelfde ontsnapingsroute, terwijl de matreiging op h6 niet zonder materiële offers is af te wenden.

24... ♜d1+ 25 ♜e2 ♜xc7! 26 ♜xc7 ♜xh1

De strijd bereikt een nieuwe fase. Als de twee torens tot samenwerking kunnen komen, heeft wit nog een harde noot te kraken.

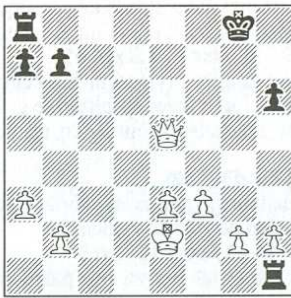
27 ♜d6+ ♜g7 28 ♖h5+ ♜g8 29 ♜d4 f6!

Helaas voor wit zit er nu geen mat in (29... ♜f8?? 30 ♜d8 mat) en wordt het toch een zaak van lange adem.

30 ♜d8+ ♜f7 31 ♜xf6+ ♜e8 32 ♜e5+

Verleidelijk was 32 ♖g8+ ♜d7 en dan bijvoorbeeld 33 ♖e6 of ♖f5, maar ik kan ondanks uitputtend analyseren geen matvariant vinden. Wellicht vindt de aandachtige lezer nog een oplossing. (Stuur uw reacties naar Schaakchakeringen).

32... ♜f8 33 ♜xa5 ♖g4+ 34 f3 ♖xh5 35 ♜xh5 ♜g7 36 ♜e5+ ♜g8

37 ♜d5+

De techniek zo een eindspel te winnen kan soms nog lastig zijn. Gelukkig staat de witte koning relatief veilig en werken de zwarte torens (nog) niet samen.

37... ♜h8 38 ♜xb7 ♜g8 39 f4 ♖xh2 40 ♜f2

Nu kan zwart niet op g2 slaan omdat hij dan naar een verloren pionneindspel afwikkelt. De witte dame is nu wel verbonden aan de dekking van pion g2. De winst moet nu te bereiken zijn door met de vrijpionnen de aandacht van de zwarte torens af te leiden.

40... ♜g7 41 ♜d5 ♖h1 42 f5 ♜c1 43 f6?

Wellicht rukt wit wat te snel op. In aanmerking kwam 43 ♜e4

43... ♜c2+ 44 ♜g1 ♜g6 45 f7?

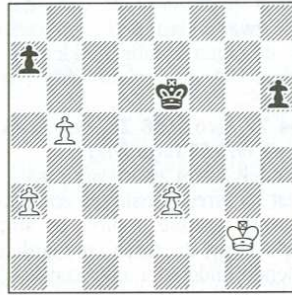
Ook dit was niet nodig geweest.

45... ♜gxg2+ 46 ♜xg2 ♜xg2+ 47 ♜xg2 ♜g7

Nu blijft van wits materiaalvoorsprong slechts één pionnetje over. Maar het eindspel blijkt op

tempo gewonnen.

48 b4 ♜xf7 49 b5 ♜e6

Ook 49...h5 helpt niet. Na 50 ♜h3 ♜f6 51 ♜h4 breekt wit of met de b-, of met de h-pion door.

50 a4 ♜d5!

Door de centrale opstelling van de zwarte koning lijkt de winst nog niet zo eenvoudig. Maar wit forceert een grappigedoorbraak.

51 a5 ♜c5 52 b6! axb6 53 a6 ♜c6 54 e4

En zwart gaf zich gewonnen Na 54...b5 55 e5 b4 56 a7 ♜b7 57 e6 b3 58 e7 b2 59 a8♜+ is wit één zet eerder.

1-0

GER VAN PERLO-VILNIS STRAUTINS,
[LETLAND]

Ol.finale XII, bord 5 199; 1998; B22;

commentaar: Ger van Perlo

1 e4 c5 2 ♖f3 e6 3 c3 ♖f6 4 e5 ♖d5 5 d4 cxd4
6 cxd4 b6

Een scherpe variant. Wit neemt de handschoen op.

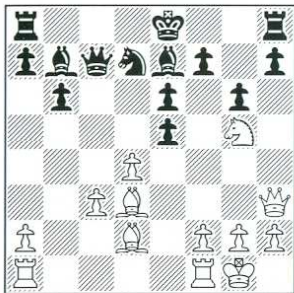
7 ♖c3 ♖xc3 8 bxc3 ♜c7 9 ♖d2 ♖b7 10 ♖d3
d6 11 0-0 ♖d7 12 ♖g5!?

En dat is dan wel het allerscherpste!

Het alternatief is 12 ♖e1 en daarop is, voorzover mij bekend, de laatste kreet: 12 ♖e1 dxe5 13 ♗xe5 ♗xe5 14 ♖xe5 ♖d6 15 ♖h5 g6 16 ♖h3 en nu 16...0-0-0 (Miles).

In een partij Echeguren-Palmo cr Lewkowicz M volgde: 16...0-0 17 ♖g4 f5 18 ♖c2 ♖fe8 19 ♖e1 ♗c6 20 f3 en deze partij werd in 45 zetten door wit gewonnen.

12...dxe5 13 ♗h5 g6 14 ♗h3 ♖e7

Het belangrijkste alternatief is hier 14...♖g7.

15 ♖ae1!?

Dit had ik voorbereid. Sommigen spelen liever 15 ♖fe1, waarna de pion a2 gedekt blijft.

15...♖d5

Naar mijn mening komt hier ook meteen 15...♗d6 in aanmerking.

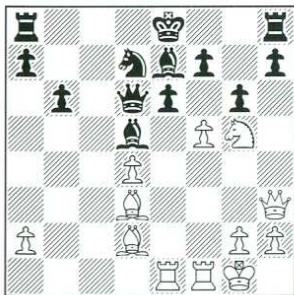
16...16 f4!

Alkomstig uit Peredy-Kerek, Budapest, 1977.

16...exd4 17 cxd4 ♗d6!

In bovengenoemde partij volgde 17...♖f6 18 f5! gxf5 19 ♖xf5 met sterke witte aanval. Ook in onze partij zie ik niet beter dan de voortzetting van de aanval met f4-f5, dus:

18 f5

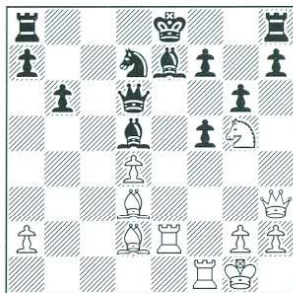
Helaas is 18 ♖xg6 niet mogelijk. Geforceerd volgt dan: 18...fxg6 19 ♗xe6 ♖c8 20 f5 ♖xa2

21 fxg6 ♖xe6 22 ♖xe6 ♗d4+ 23 ♗h1 en nu niet 23...♗xd2? maar het ijzersterke en koelbloedige 23...♗d5!!

18...exf5!

Op 18...gxf5 was ik 19 ♗h5 van plan en op 18...♖xg5 19 ♖xg5 0-0-0 ♗h6.

19 ♖e2! De strijd op haar hoogtepunt.

19...♖e6

Streeft naar vereenvoudiging en misschien is dat ook wel verstandiger dan de witte torenverdubbeling op de e-lijn zomaar toe te laten

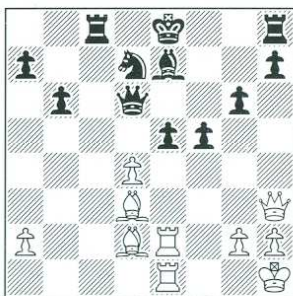
20 ♗xe6 fxe6 21 ♗h1

Nog een stille zet ook!

21...♖c8

Te overwegen was ook 21...♗d5, waarop ik 22 ♖f1 van plan was.

22 ♖fe1 e5!!

Op deze mogelijkheid was de zwarte verdediging gebaseerd.

23 dxe5 ♗e6 24 ♖h6 ♗c5! 25 ♖c2

Op 25 ♖b1 heeft zwart 25...♗c4 bij de hand.

25...♖g8 26 a4!?

De laatste mogelijkheid die we in een teambijeenkomst nog zagen, maar zwart heeft een sterk antwoord.

26...♖d8!! 27 ♖e3

Berust in de vrijwel gedwongen remiseafwikkeling:

27...f4 28 ♗xe6 ♗xe6 29 ♖b3 fxe3 30 ♖xe6 ♖f8 31 ♖xe3 Remise, 1/2-1/2

Foto's ICCF congres

*Alle kleurenfoto's
© Olavi Halme (Finland)*

• (voorpagina) Nol van 't Riet toont de schaal voor Gert Timmerman. Inmiddels is de schaal aan Gert overhandigd.

• (linksboven) Nol van 't Riet ontvangt uit handen van ICCF president Alan Rowlings de schaal voor Gert Timmerman. In de schaal staat de eindtabel van WK15 graveerd.

• (links) Nol van 't Riet neemt de certificaten en medailles in ontvangst voor Bulgarije, het land waar hij al enkele jaren een volmacht voor heeft.

• (onder) Aan het openingsbanket met links Alan Rowlings, de Secretaris Generaal van de ICCF, en rechts Jamy Tibboel, de vriendin van Henk Mostert, die op het congres werd herdacht.

